

Nota van beantwoording reacties op de concept-MRA Agenda

Dit document geeft een samenvatting van de ontvangen reacties op de concept-MRA Agenda, waarbij wordt aangegeven op welke wijze met deze reacties is omgegaan. De reacties zijn gegroepeerd op deelregio, voorafgegaan aan de reacties van de provincies en de Vervoerregio. Aan het eind van het document zijn de externe reacties opgenomen. Dit document wordt verspreid onder de Regiegroep, de platforms en onder alle programmamanagers/projectleiders betrokken bij de uitvoering van de MRA Agenda.

p.6	Deelregio Almere-Lelystad
p.9	Deelregio Amstelland-Meerlanden
p.18	Deelregio Amsterdam
p.20	Deelregio Gooi en Vechtstreek
p.22	Deelregio IJmond
p.24	Deelregio Zaanstreek-Waterland
p.29	Deelregio Zuid-Kennemerland

Provincies en Vervoerregio

Strekking reactie		Beantwoording
1. Provincie Noord-Holland		
1.	Inleiding: - MRA samenwerking als kritische succesfactor benoemd in Omgevingsvisie NH2050, met oog voor afzonderlijke (deel)regionale en het geheel aan karakteristieken en identiteiten. - Terugblik: genoemde belangrijke resultaten/trajecten: Sleutelgebieden, Programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid, MRA Landschap, PlaBeKa, House of Skills, programma Cultuur en Erfgoed. - Instemming met concept-agenda, met opmerkingen en aanvullingen.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
2.	Verantwoordelijkheid nemen: legt nadruk op belang nemen van (bestuurlijke en ambtelijke) verantwoordelijkheid, doet dat komende periode zelf ook graag bij genoemde trajecten (zet bestuurlijk trekkerschap graag voort); verwacht dat andere deelnemers ook verantwoordelijkheid nemen. Brede gezamenlijke inzet noodzakelijk voor succesvolle uitvoering MRA Agenda en werken aan polycentrische metropool.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
3.	Uitwerking van de MRA Evaluatie: organisatie van de MRA-samenwerking moet ingericht worden naar de inhoud, uitwerking evaluatie moet gelijk blijven lopen met MRA Agenda 2.0.	Zie punt 1 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
4.	Structuur MRA Agenda: akkoord met structuur van de 4 bestuurlijke opdrachten en met uitwerking in uitvoeringslijnen. Voor alle uitvoeringslijnen moet wel onveranderd bestuurlijke verantwoordelijkheid genomen worden door (liefst meerdere) bestuurders. Benoemt afrekenbaarheid en focus als kernbegrippen voor uitvoering en benadrukt belang van monitoring met concrete doelstellingen, hecht bijzonder belang aan monitoring duurzaamheidsdoelstellingen.	Zie punt 4 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> . De monitoring van de uitvoering van de MRA Agenda zal geduid worden op de 4 aspecten: economie, leefkwaliteit, toekomstbestendigheid (duurzaamheid) en evenwichtige ontwikkeling. Zie in de definitieve MRA Agenda, hoofdstuk 3, Monitoring.

5. Relatie met direct omliggende regio's: a) Dringt aan op meer aandacht voor relatie in Agenda, verwijst naar teksten uit eerdere agenda. b) Ziet specifiek kansen in samenwerking met Noord-Holland-Noord en zal zich daarvoor inzetten. Speerpunten van deze regio zijn: agri & food, energie, water en toerisme. Mobiliteit ook belangrijk samenwerkingsthema. Voorbeelden samenwerking: ov-corridor Amsterdam-Hoorn en Invest-MRA. c) Wijst op belang Schiphol, bijdrage aan en functioneren in internationale connectiviteit en mobiliteit, breder belang dan de economische mainportfunctie alleen. Bij woningbouwopgave aandacht voor mogelijkheden om hinder en hinderbeleving te reduceren in de bestaande en nieuwe bebouwde gebieden, heeft provincie regels voor opgesteld, goed om in teksten MRA Agenda te laten terugkomen, in ieder geval in de verstedelijkingsstrategie. Rijk is bevoegd gezag, verwacht wel dat het Rijk regionale overheden nauw betreft.	a) In definitieve MRA Agenda komt de relatie met de regio sterker terug. b) Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. c) Beschrijving Schiphol in de definitieve MRA Agenda belicht nu meerdere kanten, verwezen wordt naar de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS), melding over provinciale regels wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
6. Leidende principes: Stemt in met in concept-agenda benoemde leidende principes. a) Mbt tekst onder toekomstbestendig: Samenwerking binnen regio's is vooral vanwege de grootte van de opgaven van belang (die alleen in onderlinge samenwerking kunnen worden opgepakt); nuancering tekst Agenda op dit punt gewenst. b) Mbt tekst onder evenwichtig: ook wijzen op het belang van de wat kleinere gemeenten binnen de MRA.	a) Tekst is in de definitieve MRA Agenda aangescherpt. b) In de tekst is specifiek aandacht voor "de kwaliteiten en eigenheid van de verschillende gebieden", waarmee belangen van zowel grote en kleine gemeenten ondervangen wordt. Belang van kleinere gemeenten komt verder op diverse andere plekken in de MRA Agenda terug.
7. Opdracht 0: onderschrijft belang opdracht, benadrukt belang samenwerken in triple helix, vraagt naast Amsterdam Economic Board ook aandacht voor andere partners waar MRA al mee samen werkt.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
8. Opdracht 1: stemt in met opdracht, ziet het vooral als voorzetting van onderwerpen die goed lopen in de MRA, nadruk op human capital en verder werken aan Invest-MRA zit er goed in a) Wijst erop dat voor Invest-MRA afzonderlijke besluitvorming bij gemeenteraden en provinciale staten nodig is. b) Bij omschrijving circulaire economie ook aandacht besteden aan de voor circulaire economie benodigde milieuruimte. c) Mbt energietransitie geeft de tekst aan dat de MRA aansluit op inspanningen in het kader van de regionale energiestrategieën, goed om te benoemen dat na oplevering van de regionale energiestrategieën verder verkend wordt hoe de MRA samenwerking verder vormgegeven kan worden. Agenda kan ook aandacht besteden aan de samenwerking in het Noordzeekanaalgebied (NZKG), en besluit/belang dat NZKG een belangrijke schakel moet worden in het toekomstig regionaal en (inter)nationaal energiesysteem. Werkzaamheden MRA Agenda zouden daarop moeten aansluiten. d) Verplaatsing onderwerpen cultuur en toerisme naar opdracht 2: akkoord, logische stap, maar wel voldoende aandacht voor het culturele aanbod in al haar verschijningsvormen. Vraagt bij recreatie en toerisme expliciet aandacht voor de term vrijetijdseconomie (wenst dat die term gebruikt wordt in plaats van recreatie en toerisme) en voor koppeling met leefbaarheid, kunst, cultuur en erfgoed.	a) Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. b) Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. c) In definitieve tekst is onder uitvoeringslijn 5 van opdracht 1 expliciet vermeld dat de inspanningen aanvullend zijn op de trajecten van de Regionale Energiestrategie (RES), rol NZKG wordt daarbij ook genoemd, opmerking wordt verder ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. d) Omschrijvingen van programma Kunst, Cultuur en Erfgoed en van programma toerisme zijn aangevuld op basis van de focus van die programma's. De beschrijving van ontwikkelingen op het gebied van toerisme onder 'Wat is er aan de hand?' is aangescherpt om ook de economische component goed aan bod te laten komen.
9. Opdracht 2: Grotendeels instemming, spanning tussen verstedelijking, verduurzaming en leefkwaliteit komt goed tot uiting. a) Belangrijke onderwerpen: verstedelijkingsstrategie, sleutelgebieden, betaalbaarheid wonen staan er goed in, vraagt aandacht voor innovatie op deze thema's.	a) Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. b) Zie punt 7 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>.

	b) Mist aandacht voor ov-knooppunten in opdracht, stelt voor aparte uitvoeringslijn voor ov-knooppunten toe te voegen. Dit doet recht aan integraliteit en aan wijze waarop ov-knooppunten in huidige agenda is verankerd. zorgt voor continuering samenwerking met partners als NS, Prorail en Vervoerregio) en activiteiten. c) Vraagt specifiek aandacht voor landschap, wil dat opgaven biodiversiteit, klimaatadaptatie, gezonde leefomgeving, bodemdaling benoemd worden als randvoorwaarde voor een sterke, concurrerende en toekomstbestendige regio. landschap in de mra draagt bij aan een gezonde leefomgeving en hoge biodiversiteit. Uitvoeringslijn moet gericht zijn om door landschapsinclusieve ontwikkeling, de aanpak van prioritaire investeringsopgaven en de verbetering van de governance structuur te zorgen voor een hoge landschappelijke kwaliteit en biodiversiteit, veel mogelijkheden voor recreatie en het tegengaan van biodiversiteit. d) Onderwerp klimaatadaptatie moet sterker terugkomen: niet alleen koppelen aan de woningbouwopgave, maar vooral aan de wateropgave en het programma vitaal & kwetsbaar.	c) Beschrijving landschappelijke opgaven onder opdracht 2 Wat is er aan de hand is aangescherpt, wordt verder ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. d) Tekst is aangepast, waarbij opgave klimaatadaptatie sterker terugkomt, ook onder opdracht 1 en 3.
10.	Opdracht 3: wijst met nadruk op de urgentie van de mobiliteitsopgave, kan in de tekst steviger benadrukt worden. Vraagt aandacht voor continuïteit bestaande programma's: Programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid, OV Toekomstbeeld, en samenwerking met partners daarbij. Kansrijk is de samenwerking met de Mobiliteitsalliantie, wil aandacht voor verder uitbouwen van deze samenwerking in de agenda.	Tekst is aangepast om urgentie mobiliteitsopgave te benadrukken, wordt verder ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
11.	Ziet grote kansen in verdere MRA-samenwerking met en richting het Rijk, vraag aandacht voor verbinden verschillende rijk-regio trajecten en die samen te smeden tot een stevige rijk-regio-agenda, iets wat alleen kan als alle MRA partners daar hun bijdrage aan leveren.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, waarbij verwezen wordt naar uitvoeringslijn 2 van opdracht 0.
2. Provincie Flevoland		
1.	Inleiding: - Benadrukt belang MRA-samenwerking op maatschappelijke vraagstukken energietransitie, woningmarkt, mobiliteitssysteem, groeiende sociaaleconomische verschillen, aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, leefbaarheid en het landschap. - Zegt dank voor proces met actieve wijzen betrekken raads- en statenleden in aanloop naar concept-agenda. - Agenda biedt goed zicht op gemeenschappelijk benodigde inzet van de MRA. - Benadrukt dat deelregio Almere-Lelystad belangrijke bijdrage kan leveren aan verdere evenwichtige ontwikkeling van onze polycentrische metropoolregio.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
2.	Prioriteiten: Infrastructuur Flevoland is nog niet af, goede (ov)infra (weg, spoor, water, lucht) is van groot belang voor toekomstige ontwikkeling van de provincie. Verwacht dat in MRA-verband deze prioriteit in Den Haag geagendeerd wordt. Bijzondere aandacht vraagt provincie voor spoedige opening Lelystad Airport, de verbinding met Utrecht, verbetering van OV-SAAL, de IJmeerverbinding.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
3.	Deelregio heeft nog stevige slag te slaan op gebied economie en werkgelegenheid, met name in Almere. Hecht belang aan spreiding toerisme en de vrijetijdsagenda. Flevoland biedt ruimte om knelpunten op het oude land helpende hand te bieden. Versterking toerisme biedt kans op meer gevarieerde werkgelegenheid en vergroot bekendheid Flevoland. Highlights: herkenbaar Mondriaan landschap,	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.

	uitgestrekte natuurgebieden, boeiende nieuwe steden. - Flevoland kan wellicht bedrijven huisvesten die elders in de MRA moeten wijken voor bijv. woningbouw. Flevoland beschikt nog over grote terreinen die elders niet meer te vinden zijn, bij Lelystad Airport, bedrijventerrein De Vaart in Almere, Flevokust Haven (bereikbaar voor schepen die diep vaarwater nodig hebben). Verplaatsing binnen de regio zorgt voor behoud werkgelegenheid en bedrijvigheid binnen de MRA. - Vindt onderdeel onderwijs-arbeidsmarkt van groot belang. Flevolandse onderwijsinstellingen nog niet voldoende in staat compleet onderwijsprogramma te bieden voor aansluiting op bedrijfsleven. Ook andere MRA-partners kampen met problemen op dit terrein. Werkt graag in MRA-verband samen aan verbetering en uitbreiding van de onderwijsmogelijkheden om werkgelegenheid toekomstbestendiger te maken. - Hecht zeer aan bevordering cultuurparticipatie en faciliteren toekomstbestendige cultuur- en erfgoedsectoren, stelt rol MRA hierin op prijs en wil daartoe graag met MRA-partners samenwerken.	
4.	Woningbouwopgave: - Flevoland kan hierin grote rol spelen met volop kansen om goed, ruim en betaalbaar te wonen in een fraaie blauw-groene omgeving, met goede voorzieningen en goede infrastructuur. Zal kwaliteiten Flevoland in MRA-verband belichten en draagt graag bij aan goede afstemming van de woningbouw met de andere MRA-gemeenten. Zal inzetten op breed en divers woningaanbod met goede evenwichtige mix van (sociale) huur en koop. - Woningbouw is voor Flevoland geen doel op zich, maar altijd in samenhang met ontwikkelingen op het gebied van economie, infra en voorzieningen. Wijst nogmaals op de wens verstedelijkingsopgave Zuidelijk Flevoland te koppelen aan de inzet op de komst van de IJmeerlijn. - Ondersteunt ontwikkeling en uitbouw van de 3 Sleutelgebieden en versnellingslocaties in de deelregio met diverse, vaak infrastructurele, bijdragen.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
5.	Onderschrijft de MRA-doelen op duurzaamheid. - Kennisdeling en samenwerking in MRA-verband belangrijk bij duurzame energie en circulaire economie. - Benadrukt belang inzet op aardwarmte en geothermie voor Flevoland. - Ziet meerwaarde van MRA-inzet op circulaire economie in schaalgrootte MRA om marktpartijen te mobiliseren of betere efficiency en effectiviteit door samenwerking, daarnaast sterkere invloed bij lobby naar Den Haag.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
6.	Benadrukt belang natuurontwikkeling en landschap voor inwoners MRA. Almere en Lelystad zijn groene steden met goed bereikbare plekken om te recreëren, kan zich ook voor andere inwoners MRA ontwikkelen tot aantrekkelijk gebied voor dagjes aan het strand en in de natuur. Ontwikkeling en uitbouw Nationaal Park Nieuw Land biedt hiervoor unieke kans.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
7.	Verstedelijkingsstrategie: net als bij de Verstedelijkingsstrategie, benadrukt belang van onderlinge samenhang van de benoemde prioriteiten.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
8.	Stemt in met de verwerking van de bevindingen van de evaluatiecommissie met betrekking tot de MRA	Zie punt 1 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .

	Governance. Verzoeken om de verdere uitwerking, waartoe besloten in Regiegroep 18 oktober 2019, met Flevoland te bespreken alvorens deze door te voeren in de MRA Agenda 2.0.	
3. Vervoerregio Amsterdam		
1.	Inleiding • Positief over concept-Agenda, goede onderlegger voor verdere regionale samenwerking in periode waarin grote transitie worden verwacht. • Mobiliteitsambities staan goed verwoord. • Verheugd met keuze van en opzet met 4 bestuurlijke opdrachten. Zorgt voor heldere en overzichtelijke indeling van opgaven en ambities. Afstemming tussen opdracht 2 en 3 is cruciaal en vereist scherpe coördinatie.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
2.	Prioriteit aan opdracht 3. • Vervoerregio ambieert binnen de MRA trekkende rol te spelen, ook als expertorganisatie, kenniscentrum en koploper duurzame en slimme mobiliteit. • Staat open voor verder verbeteren samenwerking binnen MRA, ook met gemeenten niet vertegenwoordigd in Vervoerregio. • Benadrukt dat opgaven en ambities op gebied van mobiliteit veel groter zijn dan de beschikbare (financiële) middelen. Van belang om als regio in te blijven zetten op beschikbaar krijgen van meer middelen vanuit het Rijk. Gezamenlijke MRA-lobby heeft prioriteit voor Vervoerregio. • Ziet graag dat in de MRA gezamenlijk oplossingsrichtingen worden opgesteld op gebied van prioriteren en afwegingen worden afgestemd (waarom geven we als regio de ene opgave voorrang op de andere).	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
3.	Vervoerregio ziet mobiliteitstransitie naast in agenda genoemde transitie als 1 van de grote opgaven komende jaren. Verzoekt om deze transitie ook mee te nemen in opsommingen van transitie (circulaire economie, energietransitie, klimaatadaptatie, biodiversiteit)	Mobiliteitstransitie is van een andere orde dan genoemde transitie, eerder een uitwerking van de genoemde transitie. Als mobiliteitstransitie expliciet genoemd zou moeten worden, zouden nog meer transitie genoemd moeten worden waardoor de tekst haar focus kwijtraakt.
4.	Opdracht 0: Punt 5, verantwoording: ook de Regioraad van de Vervoerregio Amsterdam toevoegen aan partijen waar voor heldere en transparante verantwoording van de activiteiten wordt gezorgd.	Tekst is aangepast.
5.	Opdracht 3: Tussenkop 'twee mobiliteitssystemen' ongelukkig gekozen, voorkeur gaat uit naar focus op één mobiliteitssysteem voor alle gebruikers en modaliteiten (complete ketenreis). Gesignaleerde probleem is wel correct. Verzoek insteek paragraaf te wijzigen om focus op gezamenlijkheid en inclusiviteit en nut en noodzaak van goede ov-knooppunten te leggen en niet op verschillen tussen regio en stad.	Tekst is aangepast.
6.	Regioraad uit zorg over groei Schiphol in relatie tot het voldoen aan duurzaamheidseisen. Ook vragen raadsleden aandacht voor rol volksvertegenwoordiging in de MRA-samenwerking, die zij onderbelicht achten.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. Mbt rol volksvertegenwoordiging zie punt 3 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .

Deelregio Almere-Lelystad

Strekking reactie	Beantwoording
3. Gemeente Almere	
1. Kan zich vinden in de hoofdlijnen van de agenda met 4 opdrachten. Grote verbetering t.o.v. huidige actieagenda, meer scherp, overzichtelijker en met meetbare uitvoeringslijnen. Laatste sluit aan bij conclusie evaluatiecommissie dat de MRA slagvaardiger en meer doelgericht moet zijn. Wenst wel enkele aanscherpingen.	Wordt ter kennisgeving aangenomen.
2. Benadrukt belang dat de MRA een evenwichtige metropool blijft met een hoge leefkwaliteit en zonder grote economische verschillen. Ziet dat opdrachten 1 tm 3 het in zich hebben om op MRA-niveau een toekomstbestendige en evenwichtige metropool te realiseren.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
3. Focust op enkele uitvoeringslijnen waarvan meent dat de MRA daar de meeste inzet op moet richten, vraagt wel aandacht voor duurzaamheid als 'het nieuwe normaal' integraal meenemen in de uitvoeringslijnen.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
4. Versterken van werkgelegenheid en economie: (1) Regionale economische strategie, (2) werklocaties en (3) human capital voor Almere belangrijke uitvoeringslijnen. - Vraagt aandacht voor belang banengroei in Almere en ontwikkelingspotentieel in de hele deelregio., deelregio kan druk in andere delen MRA verlichten. Almere wil haar rol pakken. - Regionale inzet en samenwerking nodig op goed vestigingsklimaat, spreiding banen, onderwijs, cultuur, toerisme en recreatie. Betekent ook dat de MRA-regio de Floriade omarmt als evenement van de regio. - Benadrukt belang versterken onderwijs en aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, inwoners Almere vormen nu en straks belangrijk arbeidspotentieel voor de metropool.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
5. Een inclusieve regio met betaalbaar wonen: focus op (1) Verstedelijkingsstrategie en (2) Wonen: - Benadrukt belang verstedelijkingsstrategie voor gemeentegrens overstijgende opgaven tav wonen, werken, bereikbaarheid, leefbaarheid, klimaatadaptatie en energietransitie en dat het Handelingsperspectief Oostflank MRA 2020-2030 (samenwerking Almere, Rijk, Flevoland, Amsterdam) daar een belangrijke bouwsteen voor is, net als rijk-regio-programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (tevens onderdeel uitvoeringslijn 1, opdracht 3). - Bij wonen nadruk op betaalbaar wonen en samenwerking rijk-regio (Woondeal) en marktpartijen daartoe, en op monitoring - Pleit, net als provincie Noord-Holland voor toevoegen uitvoeringslijn OV-knooppunten aan opdracht 2. N-H en Almere waren bestuurlijk trekkers vanuit platforms ruimte en mobiliteit. Blijvende aandacht nodig om te voldoen aan de woningbehoefte en leefkwaliteit en bereikbaarheid te versterken. Opgaven functiemenging, verdichting, optimaliseren ketenreizen vragen gezamenlijke en integrale aanpak en samenwerking NS en Prorail.	- Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. - Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. - Zie punt 7 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>.
6. Werken aan een bereikbaar Almere in de regio: prioriteit (1) Schaalsprong Mobiliteitssysteem Vraagt met oog op bereikbaarheidsmaatregelen aandacht voor belang van de oostflank in de MRA	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.

	met ruimte voor 33% van de regionale woningopgave, voor bijdrage van goede bereikbaarheid aan de opgave banengroei in Almere en aan mobiliteit beroepsbevolking in de MRA. • Benadrukt dat spoor en de A6 zonder verdere maatregelen rond 2030 verkeersstromen niet meer adequaat kunnen opvangen. Volle inzet nodig op realiseren OV-SAAL en toekomstige IJmeerverbinding, waarbij laatste randvoorwaardelijk is voor realisatie Pampus tbv de regionale woningbouwopgave. Kortom, consequente inzet in lijn met RRAAM-afspraken. • Ziet fiets en duurzame/innovatieve mobiliteit als onderdeel van de schaa sprong mobiliteitssysteem.	
7.	Samenwerking en uitvoering: Benadrukt dat inhoud leidend is. Nieuwe agenda moet volgende zaken borgen: • Integraal samenwerken tussen de platforms, maar ook daarbuiten (triple helix) • Wisselwerking tussen opdrachten moet sterker tot uiting komen in de agenda. • Opdrachten en uitvoeringslijnen moeten gekoppeld worden aan doelen en effecten om resultaten en effecten zichtbaar te maken voor bestuurders, raden, staten en partners, voorbeelden: ○ Geef aan bij 'werklocaties' hoe en met welk effect de economische druk werklocaties op Amsterdam kan worden verminderd ○ Bij duurzame en innovatieve mobiliteit scherper en minder vrijblijvend formuleren hoe op grotere schaal mensen structureel worden verleid om hun reisgedrag aan te passen en gebruik duurzame mobiliteit wordt gestimuleerd. • Benadrukt belang monitoring en duiding ontwikkelingen in de MRA en verschillende deelregio's om als nodig te kunnen bijsturen. Agenda dient een meerjarenplanning en begroting te krijgen om tijdig op inhoud en geld te kunnen bijsturen.	Zie punten 4, 5 en 6 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>. Wordt verder ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
4. Gemeente Lelystad		
1.	Gaat ervan uit dat nadere uitwerking van de aanbevelingen van de evaluatie zichtbaar en voelbaar worden in de MRA Agenda en wijze van werken.	Zie punt 1 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>.
2.	Benadrukt nogmaals belang van slagkracht van de regionale samenwerking.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
3.	Kan zich vinden in de 2 leidende principes en kan zich vinden in de hoofdlijnen van de MRA-Agenda met de 4 opdrachten.	Wordt ter kennisgeving aangenomen.
4.	Lelystad biedt ruimte die elders in de MRA-regio ontbreekt: • ruimte voor bedrijvigheid: ruimte voor werken op toplocaties, zelfs voor XXL-locaties, daarmee kan Lelystad oplossingen bieden die elders in de MRA knelpunten zijn • ruimte voor wonen: Lelystad heeft ambitie om te groeien van 78.000 naar 100.000 inwoners. Lelystad heeft letterlijk en figuurlijk de ruimte om een grote rol te spelen in de bouw van woningen in de MRA. Met oog voor polycentrische metropoolregio zet Lelystad in op evenwichtige ontwikkeling en een divers woningaanbod, voorkomen ruimtelijke segregatie. Vanuit de Woondeal en de verstedelijkingsstrategie zal vooral ingezet worden op sleutelgebied stationsgebied Lelystad. • ruimte voor verbindingen: Lelystad Airport speelt binnen MRA rol voor vakantievluchten. Met Lelystad Airport Business Park, Flevokust Haven, de A6 en de N23 heeft Lelystad uitstekende basispropositie voor logistieke bedrijven en functies. Kracht van verbindingen is essentieel voor de	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.

	ontwikkeling van de (inter)nationale logistiek over land, door de lucht en water. Gezien groeiende betekenis van Lelystad in MRA-verband is het logisch dat Lelystad meer betrokken is bij opdracht 3. Voor bewoners gaat het om bereikbaarheid van werk, opleidingen en voorzieningen. Ook van belang is goederenlogistiek. Vanuit het economisch vestigingsklimaat is de aandacht van Lelystad gericht op de ontwikkeling van de logistieke sector.	
5.	Prioriteiten: • Focus op de economische schaa sprong van de MRA: ruimte voor bedrijven/werken; Lelystad biedt de MRA met de ontwikkeling van Lelystad Airport en Flevokust Haven een sterke ruimtelijke ontwikkeling met name in het (internationale, multimodale) logistieke perspectief. • Focus op wonen; verzilveren kansen die zich voordoen door de afspraken voor voldoende en toekomstbestendig woningaanbod dat aansluit op behoefte en bijdraagt aan een evenwichtige spreiding en versnelling van de woningbouw. • Actief gaan deelnemen aan platform mobiliteit; gezien toename betekenis Lelystad met Lelystad Airport en Flevokust Haven. Bestuurlijke keuzes in mobiliteit en bereikbaarheid zijn direct verbonden met succesfactoren van wonen en werken in de polycentrische MRA-regio waarvan Lelystad de belangrijkste te ontwikkelen logistieke kansen heeft.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
6.	Stelt volgende wijzigingen in de tekst voor: a) pagina 15, 5e bullet in de opsomming Lelystad Airport toevoegen b) pagina 19, 3e bullet 'verbeteren 30-minuten-bereikbaarheid' zo aanpassen dat ook Lelystad binnen 30 minuten bereikbaar wordt c) pagina 36 beschrijving deelregio, Lelystad benoemen als logistieke hotspot en profilering op natuur, landschap en kust toevoegen.	a) Tekst is aangepast. b) Tekst is aangepast. Doel is het vergroten van de bereikbaarheid van werk en voorzieningen, niet dat alles binnen 30-minuten bereikbaar wordt. '30-minuten-bereikbaarheid' is een technische term voor een indicator om bereikbaarheid van werk en voorzieningen te meten. Deze term wekt verwarring en is zodoende niet meer gebruikt. c) Logistiek en natuur, landschap, water komen terug in de deelregio-beschrijving.
7.	MRA-samenwerking en samen optrekken als deelregio Almere-Lelystad heeft bestuurlijke prioriteit	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.

Deelregio Amstelland-Meerlanden

Strekking reactie	Beantwoording
6. Deelregio Amstelland-Meerlanden	
1. Deelregio reactie om gezamenlijke punten extra kracht bij te zetten. Reactie is gevoed door AM-raadsledenplatform.	Wordt ter kennisgeving aangenomen.
2. Deelregio Amstelland-Meerlanden vormt als zuidflank van de MRA een belangrijke economische pijler binnen de MRA. Economische groei brengt nieuwe uitdagingen mee. Groeiende aantrekkingskracht op bedrijven in deelregio AM, groeiend aantal inwoners en de opgaven van de energietransitie hebben grote gevolgen voor het ruimtegebruik. Aanwezigheid Schiphol maakt vinden van goede balans in wonen, werken, bereikbaarheid en recreëren in deelregio AM extra uitdagend.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
3. Deelregio AM herkent zich in grote mate in bestuurlijke opdrachten en uitvoeringslijnen; verdere stap in goede richting. Ziet dat is geanticipeerd op aanbevelingen evaluatie.	Wordt ter kennisgeving aangenomen.
4. Samenwerking: • Samenwerking kan alleen succesvol zijn, als er ruimte is voor verschillende belangen. MRA biedt het platform waarbinnen we het bestuurlijk gesprek over deze belangen kunnen voeren om te komen tot gedragen oplossingen voor onze opgaven. Vraagt bestuurlijk lef en samenspel. Is blij dat Amsterdam hierin leiderschap wil nemen om samen met de regio gewenste veranderingen te bereiken. • Van belang om te kijken wat op regionaal MRA niveau speelt, en wat opgaven zijn die in deelregio's opgepakt kunnen worden, of in de vorm van 'coalitions of the willing'. • Deelnemende overheden moeten, passend bij informele aard MRA-samenwerking, daarbij eigen afwegingen kunnen blijven maken. Vraagt om passend politiek-bestuurlijk proces waarin colleges en raden tot besluitvorming komen.	Zie punt 3 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> . Wordt verder ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
5. Pleit voor efficiënte en compacte agenda om samenwerking hanteerbaar te maken. Prioriteit hebben – en veel inzet vragen – opgaven op wonen, werken, mobiliteit en landschap.	Zie punt 4 oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> , wordt verder ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
6. Pleit voor nog meer samenhang tussen agenda en evaluatie, bijvoorbeeld dat ruimte is om nieuwe inzichten integrale MRA visie door te voeren in de Agenda.	Zie punt 1 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
7. Ziet reactie van Agendacommissie op wensen en opvattingen tegemoet	Zie oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> en deze nota van beantwoording.
7. Gemeente Aalsmeer	
1. Leidende principes: a) Kan zich vinden in principe toekomstbestendige metropool b) Kan zich in beginsel vinden in principe evenwichtige metropool, benadrukt dat bij uitwerking van dit principe in opdracht 2 Aalsmeer samenwerking bij de woningbouwopgave onderschrijft, maar dat kwalitatieve invulling (welk segment gebouwd wordt en wanneer er sprake is van evenwicht) lokale bevoegdheid is. c) Wil positievere formulering van "een opgave is het voorkomen van uitsortering van	a) Wordt ter kennisgeving aangenomen. b) Zie punt 3 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>. c) Deze tekst is geen onderdeel van het leidende principe, komt wel terug onder opdracht 2, 'Wat is er aan de hand?' bij de beschrijving van sociaal-maatschappelijke effecten van ruimtelijke ontwikkeling; diverse MRA-deelnemers die de geschetste ontwikkeling <i>direct</i>

	inkomensgroepen en concentraties van mensen met een sociaaleconomische achterstand", spreken van een opgave die gericht is op een inclusieve samenleving.	ervaren hechten belang aan deze formulering. Zie ook punt 3 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
2.	Benoemt ambities/speerpunten voor Aalsmeer bij uitvoeringlijnen, voorstander van <i>coalitions of the willing</i> , wil meedoen op onderwerpen waar van belang is voor Aalsmeer.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
3.	Opdracht 0: Verwijst naar reflecties deelregio Amstelland-Meerlanden op Evaluatie MRA.	Zie punt 1 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
4.	Opdracht 1, ambities/speerpunten: a) richt inzet op regionale economische strategie in nauwe relatie met verstedelijkingsstrategie en strategie mobiliteitssysteem. b) richt inzet op werkmilieus (plabeka) en positionering van Aalsmeer(se) werklocaties en milieus binnen de regio. c) Ziet nut en noodzaak Invest-MRA vooralsnog niet. d) Mbt Schiphol verwijst Aalsmeer naar standpunt BRS: er kan geen sprake zijn van groei van Schiphol voor serieus werk is gemaakt van hinderbeperking e) Ondersteunt kennisdeling en pilots f) Benadrukt dat energie-infra en data infra verplicht onderdeel is van de Regionale Energie Strategie (RES)	a) Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering b) Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. c) Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. d) In de definitieve MRA Agenda wordt expliciet verwezen naar de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS). e) Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. f) In definitieve tekst is onder uitvoeringslijn 5 van opdracht 1 expliciet vermeld dat de inspanningen aanvullend zijn op de trajecten van de Regionale Energiestrategie (RES).
5.	Opdracht 2, ambities/speerpunten: • Richt inzet op verstedelijkingsstrategie • Ziet Wonen als belangrijk en urgent thema, benadrukt dat afspraken over spreiding woningsegmenten raakt aan lokale autonomie. Vindt op MRA niveau kennisuitwisseling en monitoring van belang. • Landschap; ziet afspraken op sub-regionaal niveau met Haarlemmermeer over ontwikkeling Westeinderscheg en dat mogelijk aanspraak gedaan kan worden op (nog te ontwikkelen) landschapsfonds. Ziet trekkende rol voor MRA. • Transitieopgaven: hecht waarde aan integraliteit op deze thema's, niet alles hoeft op schaal MRA, ziet belang kennisdeling.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
6.	Opdracht 3, ambities/speerpunten: • Regionale prioritering grote mobiliteitskeuzes • Fiets; goed regelen van 2 fietsroutes die Aalsmeer aandoen: Aalsmeer-Schiphol en Aalsmeer-Amstelveen-Amsterdam. • Duurzame innovatieve mobiliteit	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
8. Gemeente Amstelveen		
1.	Inleiding a) Hecht belang aan MRA-samenwerking op thema's mobiliteit, wonen en economie. Gaat uit van 'coalitions of the willing'. b) Besluiten worden conform convenant genomen door raden en staten. Betrokkenheid raden en staten en democratische legitimiteit verdienen voortdurende aandacht.	a) Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. b) Zie punt 3 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>. c) Zie punt 4 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en</i>

	c) Acties in uitvoeringslijnen dienen zo concreet mogelijk geformuleerd te worden. d) Ziet duidelijke relatie MRA Agenda en evaluatie. Ziet enkele aanbevelingen al terug in concept-agenda. Is graag betrokken bij verdere uitwerking aanbevelingen evaluatiecommissie.	<i>vervolg.</i> d) Zie punt 1 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>, wordt verder ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
	2. Leidende principes: a) Kan zich vinden in principe toekomstbestendige metropool b) Benadrukt bij principe evenwichtige metropool dat over deelregionale en lokale invulling van dit principe verschillend kan worden gedacht. Uitwerking dient te geschieden met behoud van eigen identiteit en kernkwaliteiten.	a) Wordt ter kennisgeving aangenomen. b) Zie punt 3 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>.
	3. Benoemt ambities/speerpunten voor Amstelveen bij uitvoeringslijnen, voorstander van <i>coalitions of the willing</i>, wil meedoen op onderwerpen waar van belang is voor Amstelveen.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
	4. Opdracht 0: Verwijst naar reflecties deelregio Amstelland-Meerlanden op Evaluatie MRA en is voorstander van korte krachtige visie met duidelijke gezamenlijke koers op ruimtelijk-economische vraagstukken waarbij traject verstedelijkingsstrategie benut wordt.	Zie punt 1 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>, wordt verder ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
	5. Opdracht 1, ambities/speerpunten: a) richt inzet op regionale economische strategie in nauwe relatie met verstedelijkingsstrategie en strategie mobiliteitssysteem. b) richt inzet op werkmilieus (plabeka) en positionering van Amstelveen(se) werklocaties en milieus binnen de regio. c) Ziet belang Invest-MRA om duurzame projecten te kunnen financieren en business cases rond te krijgen. d) Economische groei en leefbaarheid dienen in balans te blijven. e) Ondersteunt kennisdeling en pilots. f) Wil uitdrukkelijke aandacht voor vraagstukken rondom Schiphol en de leefbaarheid. Wil samen met partners werken aan duurzaam toekomstperspectief met balans wonen, werken en leefomgeving. g) Benadrukt dat energie-infra en data infra verplicht onderdeel is van de Regionale Energie Strategie (RES)	a) t/m e) Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. f) In de definitieve MRA Agenda gaat ook aandacht uit naar nadelige effecten Schiphol en wordt expliciet verwezen naar de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS). g) In definitieve tekst is onder uitvoeringslijn 5 van opdracht 1 expliciet vermeld dat de inspanningen aanvullend zijn op de trajecten van de Regionale Energiestrategie (RES).
	6. Opdracht 2, ambities/speerpunten: - Richt inzet op verstedelijkingsstrategie - Ziet Wonen als belangrijk en urgent thema, regionale concrete afspraken over woningbouwproductie en spreiding over de deelregio's horen daarbij. Hecht groot belang aan ontwikkeling Sleutelgebied Kronenburg. Benadrukt dat afspraken over spreiding woningsegmenten raakt aan lokale autonomie. Onderschrijft belang regionaal verband zorgen voor toekomstbestendig woningaanbod. Vindt op MRA niveau kennisuitwisseling en monitoring van belang. - Landschap; hecht belang aan behoud en versterking landschappelijke waarden bij mn verstedelijkingsstrategie, cultuur, recreatie en toerisme. Maakt op deelregionaal niveau afspraken met Amsterdam en Ouder-Amstel over opgaven Amstelscheg. Vraagt nadrukkelijk aandacht voor behoud (veen)landschap dat door ambities economie, ruimte bereikbaarheid onder druk staat.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.

	Transitieopgaven: hecht waarde aan integraliteit op deze thema's, niet alles hoeft op schaal MRA, ziet belang kennisdeling.	
7.	Opdracht 3, ambities/speerpunten: - Regionale prioritering grote mobiliteitskeuzes - Fiets; goed regelen van 3 fietsroutes die Amstelveen aandoen. - Duurzame innovatieve mobiliteit; Legmeer is 1 van de 3 regio-pilots duurzame mobiliteit in gebiedsontwikkeling.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
9. Gemeente Diemen		
1.	Herkent zich in grote mate in bestuurlijke opdrachten, ambities en uitvoeringslijnen. Per thema reactie	Wordt ter kennisgeving aangenomen.
2.	Basis van samenwerking: - belangrijks succesfactor voorgenomen versterking samenwerking is degelijke ambtelijke ondersteuning. Pleit voor uitbreiding MRA-bureau-organisatie, ambtenaren met regio-blik en onafhankelijke positie. - Ziet geen rol voor Amsterdam Economic Board binnen de MRA-gremia. Wil gremia zuiver bestuurlijk houden. - Rol gemeenteraden op deelregio en MRA-niveau moet explicieter gemaakt te worden ihkv democratische legitimiteit.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering en specifiek bij de uitwerking van de governance evaluatie.
3.	Mobiliteit: a) Ziet in agenda graag nader omschreven hoe samenwerking mra en vervoerregio komende jaren vormgegeven gaat worden. Vervoerregio is nml aanspreekpunt voor Diemen. b) Vraagt meer aandacht voor verkeersveiligheid in agenda.	a) Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering en specifiek bij de uitwerking van de governance evaluatie. b) Zie punt 8 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>.
4.	Ruimte: a) Vindt het onduidelijk dat de opdrachten niet vernoemd zijn naar de thema's economie, ruimte en mobiliteit. b) Vindt het onderwerp duurzaamheid en aanverwante onderwerpen erg versnipperd ondergebracht bij de thema's. c) Verstedelijkingsstrategie zou boven de opdrachten 1, 2 en 3 moeten staan en niet ondergebracht bij opdracht 2.	a) en b) Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. c) Zie punt 6 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>.
5.	Wonen: a) Problemen Diemen lijken op die van omliggende. Diemen is extra kwetsbaar door relatief grote particuliere huurvoorraad, ruimte voor nieuwbouw nog meer beperkt dan elders. Ziet in agenda erkenning van knelpunten betaalbaarheid, beschikbaarheid en duurzaamheid. b) Ziet opgave wonen en zorg te weinig terug. Hecht belang aan sterke lokale zorgstructuur en dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen wonen.	a) Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. b) Zie punt 8 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>.
6.	Energietransitie: a) Vindt uitvoeringslijn circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptatie te mager. Wil acties in agenda die MRA klimaatbestendiger maken; tegengaan hittestress, bescherming zeespiegelstijging, extreme neerslag en waterberging.	a) Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. b) In definitieve tekst is onder uitvoeringslijn 5 van opdracht 1 expliciet vermeld dat de inspanningen aanvullend zijn op de trajecten van de

	b) Toekomstbestendige energie-infra is ook belegd in regionale energiestrategie (RES), MRA moet geen acties overnemen die ook in RES-verband worden genomen. Kracht MRA kan liggen bij inzoomen op lokale behoefte en die ondersteunen en verbinden. c) Ontwikkeling en ontsluiting kennis tav energietransitie gebeurt al elders (RES, PAW, ECW). d) Ondersteunt regionale afstemming en ontwikkeling MRA-brede strategie datacenters, incl benutten restwarmte.	Regionale Energiestrategie (RES). c) zie b) d) Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
	7. Duurzaamheid: • Tevreden over leidend principe toekomstbestendige metropool, en dat duurzaamheid integraal wordt benaderd met ook aandacht klimaatadaptatie en biodiversiteit. • Vindt uitwerking leidend principe echter summier. • Wil trias energetica terugzien in agenda, expliciete aandacht voor energiebesparing ontbreekt. • Wil bij circulaire economie aanpak op basis van voorkeursvolgorde: refus/rethink, reduce/redesign, reuse, repair, refurbish, remanufacture, recycle. • Wil bij klimaatadaptatie expliciet benoemd: intensievere buien, hitte en droogte • Wil bij biodiversiteit expliciete aandacht voor zowel binnenstedelijke als landschappelijke aanpak. • Wil klimaatadaptatie toegevoegd bij innovatie aanjagen circulaire economie en energietransitie • Wil bij opdracht 1, uitvoeringslijn 4, toevoegen: - behoud toegang tot voor economie en energietransitie strategische grondstoffen en materialen; en - industriële symbiose en duurzame werklocaties. • Wil bij opdracht 1, uitvoeringslijn 5, toevoegen: aandacht voor energie besparen en besparen op datagebruik (compacte bestanden, lagere resolutie, slimmere oplossingen) • Wil bij opdracht 2 ook aandacht voor natuurinclusief en levensloopbestendig bouwen. Ook verder in de agenda meer aandacht voor natuurinclusief bouwen en expliciet benoemen. • Wil bij sociaalmaatschappelijke effecten van ruimtelijke ontwikkelingen ook energiearmoede benoemd zien. • Wil bij opdracht 2 uitvoeringslijn 4 ook aandacht voor circulair slopen. • Wil bij opdracht 3 ook aandacht voor vervoerspreventie, koppeling met smart grid, geluidsoverlast en last mile transport.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, zie ook punt 8 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>.
	8. Economische zaken: • Vindt dat er te veel nadruk op transformeren bedrijventerreinen ligt. Benadrukt dat er voldoende ruimte moet blijven om te werken en te ondernemen. Gaat om balans wonen, werken en leven. • Plabeka 3.1 is nog niet vastgesteld, maar staat wel in agenda dat deze in lijn zal zijn met economische strategie, vindt Diemen te voorbarig. • Vindt het te voorbarig dat gesproken wordt over een gezamenlijk investeringsfonds, Invest-MRA is er nog niet.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, zie ook punt 3 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>.
	9. Overig: • Vindt typering deelregio's een willekeurige opsomming van allerlei feitjes • Herkent zich niet in statement dat de MRA een aansprekende visie heeft op de regio en de	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.

	samenwerking, die uitnodigt om met de MRA samen te werken. Bijv. kleine gemeenten worden op duurzaamheid regelmatig slecht meegenomen, kleine gemeenten worden regelmatig overvraagd, het ontbreekt simpelweg aan capaciteit.	
10. Gemeente Haarlemmermeer		
1.	Functie van de agenda: • Onderschrijft belang MRA-samenwerking. • Vraagt aandacht voor het bestaan van tegengestelde belangen en dat MRA-deelnemers daarover in gesprek moeten gaan en het MRA-gremium optimaal moeten benutten. Belang goede regionale afstemming en mogelijkheid van samenwerking op basis van vrijwilligheid. • MRA visie (aanbeveling evaluatie) is wenselijk, gevoed van onderop door deelnemers, concentreert op lange termijn en moet helpen focus aan te brengen in de samenwerking • MRA-agenda wordt gezien als bindmiddel voor het regionale netwerk, om samenwerking hanteerbaar te maken, wordt gepleit voor een efficiënte en compacte agenda. • Prioriteit ligt bij de opgaven wonen, werken, mobiliteit, landschap en de transitieopgaven. • Vraagt om onderscheid tussen onderwerpen die op MRA-schaal spelen en onderwerpen die op deelregio-niveau worden opgepakt of in de vorm van 'coalitions of the willing'. Er zijn ook onderwerpen die op subregionaal niveau worden opgepakt, zoals Jeugdhulp en WMO.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, zie ook punt 3 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
2.	Twee principes als sleutel: Beide principes belangrijk om mee te nemen als leidraad in toekomstige ontwikkelingen. Juist over de invulling en vertaling van de ze waarden naar lokale en regionale praktijk bestaan verschillende inzichten. Gemeenten zullen hier politieke speelruimte willen behouden. MRA moet inzetten op wat ons bindt, niet polariseren, en waar nodig in 'coalitions of the willing' de uitvoering ter hand nemen.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, zie ook punt 3 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
3.	Opdracht 0: Is voorstander van integrale visie op de regio en de samenwerking, waarin de economische strategie, mobiliteitsstrategie en verstedelijkingsstrategie samenkomen. Uit visie moet onderlinge samenhang thema's blijken en de noodzaak voor bepaalde ontwikkelingen. De verschillende ambities leiden tot conflicterende ruimteclaims, visie moet helpen om integrale afweging te maken en balans te vinden. Visie moet ook helpen bij aanbrengen samenhang en prioritering in de MRA-agenda. Vindt het belangrijk dat processen agenda en visie op transparante wijze geïntegreerd worden en er ruimte is om nieuwe inzichten door te voeren in de agenda.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, zie ook punt 1 en 6 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
4.	Opdracht 1: • Gezamenlijke economische strategie op hoofdlijnen wordt als zinvol gezien. Aandacht voor gevraagd voor autonomie gemeenten (eigen ambities en agenda). Aandachtspunten in de visie: transformatie van werklocaties, behouden of ontwikkelen nieuwe werklocaties met oog voor balans wonen, werken, recreëren. Ruimte voor regionale sturing is er als er goede afstemming is en oog voor lokale belangen en transparante gemeentelijke besluitvorming. • Vraagt om meer samenhang tussen verschillende trajecten die nu lopen. Marketing voor heel de MRA. • Zal geen voorstander zijn van een gezamenlijk investeringsfonds. • Human Capital Agenda, gaat niet om als MRA de regie pakken, maar om samenwerken met	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, zie ook punt 3 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .

	onderwijsinstellingen en bedrijfsleven om de arbeidsmarkt meer in balans te krijgen. House of Skills is een goed voorbeeld. In trends wordt stagnatie onderkant arbeidsmarkt benoemd, maar komt in ambities en uitvoeringslijnen onvoldoende/niet terug. Onderkant arbeidsmarkt (mensen met arbeidsbeperking/afstand tot arbeidsmarkt) zou volwaardig onderdeel moeten zijn van het onderwijs-arbeidsmarkt-programma van de MRA, een gezamenlijke regionale werkgeversbenadering kan daar onderdeel van uitmaken. Aandacht gevraagd voor opdeling MRA in 5 arbeidsmarktregio's terwijl de MRA als 1 regio functioneert, MRA kan werken aan mogelijke synergie tussen regio's.	
5.	Opracht 2: - Om de kwaliteit van de leefomgeving hoog te houden zal verstedelijking samen moeten gaan met investeringen in landschappelijke kwaliteit. Daarbij moet ook de agrarische functie geborgd worden. Inzetten op versterken van landschappen moet beter verankerd worden in de agenda en integrale implementatie van acties en uitvoeringsprogramma's. - Wonen: onderschrijft belang te zorgen voor voldoende en toekomstbestendig woningaanbod en noodzaak regionale afstemming hiertoe. We moeten waken dat er een tweedeling ontstaat tussen sociaal en betaalbaar tegenover vrije sector. Belangrijke rol MRA bij uitvoering Woondeal. Hierbij moeten naast overheidspartijen en corporaties ook investeerders en de bouwmarkt een rol spelen. Benadrukt eigenstandige verantwoordelijkheid gemeenten en provincies rond het wonen. Gemeenten besluiten zelf over het gewenste woningbouwprogramma. Qua evenwichtige spreiding van een betaalbaar woonaanbod wil Haarlemmermeer tot 2040 20.000 woningen realiseren waarvan 50% in het betaalbare segment. Daarmee levert de gemeente een wezenlijke bijdrage aan de lokale behoefte en die in de metropoolregio.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, zie ook punt 3 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>.
6.	Opracht 3: - Vindt de koppeling tussen wonen en bereikbaarheid zeer belangrijk. - Voor de corridor van economische toplocaties is er een opgave op het gebied van veiligheid en bereikbaarheid. Ziet doortrekken Noord/Zuidlijn naar Hoofddorp via Schiphol als voorwaardelijk. Motto Haarlemmermeer is 'eerst bewegen, dan bouwen' om te voorkomen dat bouwen ten koste gaat van de leefbaarheid. Vindt dat dit te weinig tot uitdrukking komt in de Agenda.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, zie ook punt 5 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>. Samenhang mobiliteitsinvesteringen en ontwikkelingen op het gebied van wonen en werken en noodzaak tot zorgvuldige fasering worden in de MRA Agenda expliciet benoemd.
11. Gemeente Ouder-Amstel		
1.	Zeer positief over de agenda, zichtbaar snoeien in aantal actiepunten legt meer focus. Enkele aandachtspunten.	Wordt ter kennisgeving aangenomen.
2.	Kleine gemeenten zijn 1 keer genoemd, met negatieve insteek – moeite met expertise opbouwen. Kleine, middelgrote en grote gemeenten hebben allen eigen uitdaging mbt samenwerken in organisatie als MRA. Gaat erom dat MRA-samenwerking versterkend is.	In de tekst van de definitieve MRA Agenda is meer aandacht gekomen voor kleinere gemeenten en voor de diversiteit in kwaliteiten en eigenheid van gemeenten.
3.	Vraagt expliciet aandacht voor MRA-structuur van deelregionale vertegenwoordiging; gemeenten moeten elkaar kunnen machtigen en elkaar vertrouwen. MRA moet in alle overleggen aandacht hebben voor deze structuur en verifiëren dat geuite standpunten ook deelregionale standpunten zijn.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
4.	Economische strategie: lijkt goed instrument om met geschetste opgaven om te gaan, maar is nog niet gereed dus voorbarig op vast te leggen dat deze sturend wordt voor lokaal beleid tav werkmilieus en plabeka.	Formulering is in de definitieve MRA Agenda aangepast, zie ook punt 3 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>.

5.	Landschap: ziet leidende rol voor landschap in opstellen visie op de regio. In agenda veel aandacht voor landschap, maar ligt nog niet aan de basis. Kernkwaliteiten landschap moeten leidend zijn voor integrale opgave verstedelijking.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
6.	Vraagt wat sociaal-fysieke wijkvernieuwing is en hoe dat zich verhoudt tot de opgaves van de MRA.	Oorspronkelijke formulering kwam uit de tekst van de Woondeal, formulering is in de definitieve MRA Agenda aangepast.
7.	In agenda duidelijk rekening gehouden met adviezen evaluatiecommissie, goed er zo pragmatisch mee om te gaan. Vraagt wel ruimte voor bijstellen werkwijze als uitkomst visie en uitwerking governance dat vragen.	Zie punt 1 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
12. Gemeente Uithoorn		
1.	College ziet concept-MRA Agenda 2.0 als logische volgende stap in verdere professionalisering van de MRA-samenwerking en kan zich vinden in de nieuwe agenda, waarbij is geanticipeerd op aanbevelingen vanuit het evaluatierapport.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
2.	Maakt duidelijk dat op inhoud en strategie het college telkens een afweging maakt in hoeverre keuzes en aansluiting op uitvoeringsprogramma's bijdragen aan maatschappelijke effecten die gemeente Uithoorn voorstaat. Voor keuzes die Uithoorn echt raken, wordt democratische legitimiteit gevonden via besluitvorming door de raad.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, zie ook punt 3 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
3.	Ook raad kan zich in hoofdlijnen vinden in concept-MRA Agenda. Raad geeft enkele cruciale aandachtspunten mee voor definitieve agenda.	Wordt ter kennisgeving aangenomen.
4.	Raad benadrukt spanningsveld economisch belang en groei en duurzaamheidsopgaven en leefbaarheidsuitdagingen. Verheugd dat in MRA agenda schone economie, veilige leefomgeving en hoge leefkwaliteit als prioriteit worden genoemd.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
5.	Opdracht 0: - MRA evaluatie: delen op hoofdlijnen bevindingen evaluatiecommissie: minder praten en papier, meer richting en meetbare resultaten. - Sociaal domein: Blij met aandacht voor sociaaleconomische verschillen die steeds scherper zichtbaar worden, voor kansengelijkheid en het welvaarts- en welzijnsniveau. Wil bevordering samenwerking en kennisuitwisseling op: onderwijs, participatie, arbeidsmarkt, maatschappelijke vraagstukken. Krachten bundelen op deze thema's zal bijdragen aan economische kracht van de regio.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, zie ook punt 8 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
6.	Opdracht 1: - Circulaire economie: Verheugd met aandacht voor circulaire economie, ziet graag dat ook aandacht is voor creëren van bewustwording bij o.a. particulieren en bedrijven, naast initiëren concrete acties om te komen tot volledig circulaire economie in 2050. Thema duurzaamheid moet terug komen in beslissingen ihkv economisch belang. - Klimaatbestendigheid en energietransitie: Blij om aandacht voor deze grote opgaven. MRA-inwoners willen weten waar ze aan toe zijn, willen duidelijkheid en zich voorbereiden. Wil duidelijkheid in taken MRA en taken afzonderlijke gemeenten, vraagt aandacht voor zorgvuldige communicatie naar burgers en bedrijfsleven. - Arbeidsmarkt: Juicht aandacht voor 'leven lang ontwikkelen' zeer toe. Nu gerichtheid op een lerende arbeidsmarkt en goed opgeleide beroepsbevolking. Vraagt aandacht voor participatie- en leertrajecten voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, met een arbeidsbeperking of	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, zie ook punt 8 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> . De uitvoeringslijnen worden uitgewerkt in jaarplannen, waarbij ook aangegeven moet worden welke bijdrage ze leveren aan de bestuurlijke opdracht en de overkoepelende ambitie van de MRA Agenda (internationale topregio met hoge leefkwaliteit door te werken aan een toekomstbestendige en evenwichtige metropool). In de tekst wordt nu expliciet verwezen naar kleine en middelgrote bedrijven en de agrarische sector.

	lage leerbaarheid. Belangrijk om het arbeidspotentieel dat er is te benutten. Wil het motiveren en stimuleren bedrijfsleven voor bieden arbeidsplaatsen en leertrajecten aan deze doelgroep toevoegen aan vraagstukken in Agenda. • Bedrijfsleven: Wil naast aandacht voor aantrekken grote internationale organisaties ook aandacht voor mkb. Ziet leegloop in omliggende gemeenten van Amsterdam. Ook aandacht voor sierteeltsector en boerenbedrijf in de agenda. Ook zij hebben uitdagingen tav milieudoelstellingen en zullen daarbij ondersteuning nodig hebben.	
7.	Opdracht 2: • Wonen: Benoemt spanningsveld tussen beantwoorden woonbehoefte en inclusieve samenleving en vertrek mensen met lage inkomens uit de stad naar buitengebieden en enkele gemeenten die geen aanleiding voelen om (sociale) woningbouw op te voeren. Komende periode zal gaan om hoe de MRA meer ruimte voor woningbouw mogelijk kan maken, waarbij nadrukkelijk aandacht is voor sociale woningbouw, goedkopere middenwoningen en alternatieve woonvormen.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
8.	Opdracht 3: a) Vervoer: Blij met aandacht voor duurzame mobiliteit. Ziet graag extra aandacht voor goede en snelle bereikbaarheid van kleinere gemeenten met Amsterdam. Ziet daarnaast mogelijkheden in uitbreiden en versterken spoor netwerk. b) Schiphol: Vindt mate waarin Schiphol bijdraagt aan economische stabiliteit in de regio veel te zwaar aangezet. Voldoende onderzoeken tonen aan dat bijdrage lang niet zo significant is. Daarnaast zijn er veel negatieve effecten: – op luchtkwaliteit, RIVM onderzoek met zorgwekkende conclusies mbt gezondheidsrisico's – Geluidshinder is te hoog en schaadt leefbaarheid en gezondheid inwoners directe randgemeenten rondom Schiphol – Beperking mogelijkheden windenergie en geen compensatie voor aanleg van zonne-energieparken of projecten – Afspraken Aldersakkoord zijn door Schiphol nog steeds niet nagekomen en handhaafbaar – Vliegveiligheid staat onder druk, zoals verwoord door Onderzoeksraad voor Veiligheid. Grens voor inwoners Uithoorn is bereikt, er valt nu niet te praten over groei van Schiphol. Beloofde hinderbeperking uit 2008 moet eerst gerealiseerd zijn en nader onderzoek zijn gedaan op het gebied van gezondheid, veiligheid en milieuaspecten.	a) Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. b) In de definitieve MRA Agenda gaat ook aandacht uit naar nadelige effecten Schiphol en wordt expliciet verwezen naar de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) als samenwerkingsverband dat voor de MRA leidend is voor afspraken met het Rijk over Schiphol.
9.	Aandacht voor omschrijving deelregio AM: wordt gesproken van mainports Schiphol en Greenport Aalsmeer en over goed opgeleide inwoners en hoog aandeel internationale kenniswerkers. Dat is een te eenzijdige visie, er is een aanzienlijke groep arbeidsmigranten. Zij vormen substantieel onderdeel van de menselijke motor voor Greenport Aalsmeer, hotels en logistiek. Graag deze groep ook noemen.	De deelregio-contactpersoon is gevraagd een aangescherpte deelregio-beschrijving aan te leveren. Zodra die beschikbaar is wordt die opgenomen op de MRA website.

Deelregio Amsterdam

Strekking reactie	Beantwoording
13. Gemeente Amsterdam	
1. Inleiding: • Ziet nadruk transitieopgaven als passend bij uitdagingen regio. • Ziet loskoppeling bestuurlijk gesprek en uitvoering als grote verbetering. • Wil verantwoordelijkheid leiderschap op zich nemen, betekent eigen opgaven meer vanuit regio bekijken en bijdragen naar mogelijkheden. Voornemens eigen expertise op gebied van duurzaamheid te delen met kleinere gemeenten. Verdere invulling verantwoordelijkheid samen met provincies en centrumgemeenten van de MRA. • Wil meer werken met 'coalitions of the willing' om gebruik te maken van positieve energie. • Prioriteit hebben: evenwichtige samenleving, toekomstbestendige metropool, kwaliteit leefomgeving en verantwoord verstedelijken (wonen, werken, voorzieningen, bereikbaarheid). Speciale aandacht voor spreiden economische activiteiten en voorzieningen.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
2. Evenwichtige metropool: • belangrijke prioriteit woonopgave en uitwerking Woondeal, en leefkwaliteit kwetsbare wijken; aandacht voor de kwalitatieve verdeling van het woningaanbod en toegankelijkheid voorzieningen in hele regio. • samenwerking met werkgevers tbv kansen bieden aan economisch kwetsbaren in de regio. • toerisme: verdere inzet op spreiding en kwalitatieve meerwaarde voor de directe omgeving, aandacht ontwikkelkader verblijfsaccommodaties.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
3. Verantwoorde verstedelijking met behoud landschap • Polycentrische metropool als basis: aandacht voor alle kernen in de metropool is noodzakelijk, elke deelregio eigen cultuur- en recreatiemogelijkheden, in elke stad voldoende werkgelegenheid, robuust mobiliteitsnetwerk; wil actief bijdragen aan spreiden en op peil houden voorzieningenniveau en faciliteren werkgelegenheidsontwikkeling in alle deelregio's. • Inzet op verdichting tbv draagvlak voorzieningen en werkgelegenheid en geven extra waarde aan het landschap; investeren landschap tbv klimaatadaptatie, biodiversiteit maar ook tbv goede verstedelijking en versterken onze unieke kwaliteit als regio.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
4. Kwaliteit leefomgeving: In nieuwe agenda zullen we meer oog moeten hebben voor kwaliteit leefomgeving, wil dat opgaven klimaatadaptatie, landschap, gezondheid en voorzieningenniveau aparte plek in de agenda krijgen, oproep op deze opgaven echt naar investeringen toe te werken.	Zie punt 5 (Toevoegen nieuwe bestuurlijke opdracht leefkwaliteit?) van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>, wordt verder ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
5. Toekomstbestendige metropool: • Amsterdam zal actief kennis en capaciteit delen om gezamenlijke doelstellingen waar te maken. • Prioriteit bij energietransitie, maar inzet mag niet ten koste gaan van onderwerpen circulaire economie, klimaatadaptatie en duurzaam vervoer. Extra aandacht gevraagd voor Programma	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.

	Autoluw, betekent veel voor regio, samenwerking nodig. • Samenwerking House of Skills is onmisbaar om genoeg vakmensen op te leiden.	
6.	Koppeling verstedelijkings- en mobiliteitsvraagstukken: • Hecht waarde aan gezamenlijk met het Rijk uitwerken van de Woondeal, Verstedelijkingsstrategie (en later ook Gebiedsagenda NOVI) en Samen Bouwen aan Bereikbaarheid/mobiliteitsstrategie. Noodzaak om samenhang aan te brengen in mobiliteitsvragen en verstedelijkingsopgave, door opdeling in 2 verschillende opdrachten wordt suggestie gewekt dat het om 2 verschillende opgaven gaat, stelt daarom voor opdrachten in de agenda samen te voegen tot 1 opdracht om daarmee de integrale opgave te benadrukken. • Veel onderwerpen worden op meerdere tafels besproken, regionale bereikbaarheid moet zoveel mogelijk via Rijk-regiotrajecten worden georganiseerd. MRA zou zich mbt mobiliteit moeten specialiseren in andere onderwerpen: fiets, stadsdistributie, innovatie. MRA Agenda kan het best gericht zijn op korte termijn (no regret) maatregelen, die later ingebed kunnen worden in de verstedelijkingsstrategie en mobiliteitsstrategie.	Zie punt 5 (<i>samenhang opdracht 2 en 3</i>) en 9 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>, wordt verder ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
7.	Monitoring en vervolg • Belangrijk om MRA bij State of the Region te presenteren op alle facetten die brede welvaart definiëren. • Juicht rol Amsterdam Economic Board in toekomstverkenningen en strategische analyse zeer toe. • Pleit voor gecombineerde presentatie voortgang MRA Agenda, toestand van de MRA en strategische toekomstverkenning bij State of the Region.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.

Deelregio Gooi en Vechtstreek

Strekking reactie	Beantwoording
14. Deelregio Gooi en Vechtstreek, namens Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdereen	
1. Voelt zich goed betrokken bij totstandkoming van de agenda, kan zich in grote delen van de agenda vinden. Enkele aandachtspunten.	Wordt ter kennisgeving aangenomen
2. Breng meer focus aan door de agenda: a) te richten op de toekomstbestendige metropool; G&V staat achter leidend principe 'toekomstbestendige metropool', kan zich niet vinden in toevoegen principe 'evenwichtige metropool', vindt de MRA geen passende schaal voor de opgaven die benoemd worden, opgaven worden opgepakt op gemeentelijk niveau of op niveau deelregio G&V. Wil waken voor vergroten inzet op 'evenwichtige metropool' ten koste gaat van inzet op 'toekomstbestendige metropool'. b) meetbare ambities; - focus samenwerking op zijn en blijven internationale economische topregio ook omzetten naar meetbare resultaten, bv. behoud van Europese economische top 5 positie met duurzame en breed gedeelde groei. - Uitvoeringslijn Wonen moet minder ambitieus dan momenteel geformuleerd. Staat achter sterk stimulerende en faciliterende rol MRA, maar regie voeren geen taak MRA. Formele samenwerking moet lopen via huidige bestuurlijke besluitvormingsprocessen en kan plek krijgen binnen traject Verstedelijkingsstrategie. - Tevreden dat landschap sterker is opgenomen en aparte uitvoeringslijn krijgt. Landschap is USP van onze metropool mbt vestigingsklimaat, draagt bij aan kwaliteit leefomgeving en gezondheid inwoners. - Vindt inzet op ov-knooppunten belangrijk, mag meer aandacht naar uitgaan, eventueel in vorm aparte uitvoeringslijn. c) te beperken tot de inhoud (het wat); stelt voor om opdracht 0 te schrappen, zaken die er staan zijn randvoorwaardelijk, geen doel op zich, bovendien moet uitkomst MRA Evaluatie nog een plek krijgen; in convenant en niet in Agenda.	a) Zie punt 3 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>, wordt verder ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. b) Zie punt 3, 4 en 7 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>, wordt verder ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. c) De Agendacommissie is van mening dat opdracht 0 noodzakelijk is: Opdracht 0 bewaakt de samenhang tussen opdrachten 1, 2 en 3, onderliggende uitvoeringslijnen en het overkoepelende perspectief; zorgt voor expliciete aandacht voor lobby en samenwerking met externe partijen (triple helix); besteedt aandacht aan de essentiële voorwaarden voor goede samenwerking en democratische legitimiteit; zorgt ervoor dat aandacht voor de noodzaak de samenwerking te versterken (uitkomst evaluatie) niet verwater; zie ook punt 1 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>.
3. Zorg voor samenhang - Kan zich vinden in werken met 3 inhoudelijke opgaven en het opnemen van uitvoeringslijnen ipv actielijsten. Programmatische opzet Agenda geeft overzicht en voldoende ruimte voor nadere uitwerking en invulling. - Vraagt aandacht voor samenhang tussen de 3 opdrachten. Overkoepelend perspectief ontbreekt. Evaluatie benoemt behoefte aan overkoepelende visie. Vindt visie niet juiste document, geeft te weinig richting aan netwerksamenwerking. Denkt dat verstedelijkingsstrategie het overkoepelende verhaal kan zijn waar we behoefte aan hebben; verstedelijkingsstrategie staat voor G&V boven/voor de 3 programma's [<i>redactie: waarschijnlijk wordt opdrachten bedoeld</i>]. Gedeelde strategie is nodig om samenwerking alle programma's inhoudelijk goed te kunnen laden.	Zie beantwoording 2c, zie ook punt 1 en 6 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
4. Ga uit van een evenwichtige verdeling	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de

	- Diversiteit is wat MRA aantrekkelijk maakt. Kracht en identiteit van deelregio's moet meer centraal staan in MRA-samenwerking, door uitgaan van kracht kunnen we vestigingsklimaat MRA duurzaam versterken. - Zet in op evenwichtige en duurzame spreiding wonen, werken en onderwijs over sterke en bereikbare deelregio's. Om zo potenties deelregio's optimaal te versterken. Draagt bij aan leefbaar houden MRA. - Door deelregio's te verbinden met hoogwaardig, duurzaam mobiliteitsnetwerk kan potentie van het geheel benut worden. Vraagt om schaa sprong OV voor de hele MRA, nu veel focus op Amsterdam. Vraagt meer aandacht voor verbinding buurregio's als Utrecht om netwerken goed aan te laten sluiten. 'Verbeteren 30-minuten-bereikbaarheid' vraagt schaa sprong OV én spreiding van functies.	uitvoering.
5.	Zorg voor goede vertegenwoordiging in alle opdrachten om diversiteit regio te borgen in opdrachten en uitvoeringslijnen; alle deelregio's vertegenwoordigd in alle bestuurlijke overleggen, zodra uitvoering nieuwe MRA Agenda start. Specifiek aandacht gevraagd voor samenstelling Agendacommissie en Platform Mobiliteit. Stelt voor Regiegroep en Agendacommissie samen te voegen.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
6.	Samenwerking met Utrecht Verbinding MRA en regio Utrecht (en ook tussen Amsterdam en stad Utrecht) cruciaal voor duurzame economische ontwikkeling Noordvleugel. Vraagt meer aandacht voor afstemming met Regio Utrecht, regio G&V werkt samen in beide regio's en kan en wil daarin verbindende rol vervullen. Bij uitwerken regionaal OV Toekomstbeeld was zeer weinig afstemming.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
7.	Geeft aan trekkerschap te willen invullen voor de uitvoeringslijnen: - De MRA als netwerkorganisatie - Regionale economische strategie - Verstedelijkingsstrategie - Duurzame innovatieve mobiliteit - Wonen - Landschap - Cultuur - Fiets	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.

Deelregio IJmond

Strekking reactie	Beantwoording
15. Deelregio IJmond	
1. Spreekt verwachting uit dat Regiegroep en platforms op de hoogte worden gesteld van reactie, desgewenst met advies van agendacommissie (art 7.2 Convenant Versterking samenwerking MRA2016).	Zie oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> en deze nota van beantwoording.
2. Meldt dat Agenda belangrijk richtinggevend document is geworden, dat dient als leidraad voor de samenwerking komende 4 jaar. Bestuurlijke prioriteit (>) voor IJmond hebben (o = aanvullende opmerkingen): • Opdracht 1: > ontwikkelen knooppunt van energietransitie > Techport: versterken en uitbreiden van relaties bedrijven onderling en met kennis- en onderwijsinstellingen > Recreatie en toerisme in de IJmond. Karakteristieken recreatieve aanbod IJmond zijn belangrijk voor de MRA - o schone economie = circulaire economie incl energietransitie - o gezamenlijke economische strategie is meer dan spreiding economische dynamiek, daarbij horen ook actuele en gebruikelijke economische ontwikkelingen (zoals investeringsklimaat) - o zorgen voor evenwichtige groei is economische opgave, niet opdracht 2 - o versterken en spreiding toerisme is onderdeel thema economie, niet opdracht 2 - o schappen p.15 1e bullet ambitie: "sturend voor lokaal beleid op het gebied van werkmilieus en plabeka", lokale bestuur is daarvoor verantwoordelijk. • Opdracht 2: > Werken aan transformatie bedrijventerreinen > Behoud unieke en diverse landschap van de IJmond, draagt bij aan kwaliteit van de leefomgeving voor de MRA - o kern opdracht is woningbouwopgave, iedere deelregio heeft een eigen opgave - o IJmond wil zich inspannen om druk op de woningmarkt te verlagen door extra woningen te bouwen (zie MRA Agenda van de IJmond, april 2019) - o Vormgeven aan leefbaarheid (veiligheid, geluid, etc) vindt in 1e instantie plaats in de deelregio's. • Opdracht 3: > Versterking OV IJmond door moderne, snelle, rechtstreekse verbindingen, zoals light-rail, met andere MRA-gemeenten als onderdeel van het MRA netwerk > Versterking A9-corridor > Snelfietsnetwerk en behoud pontverbinding over het NZK - o Voor bijdrage aan de MRA is goede bereikbaarheid van de IJmond naar andere regio's en vice versa essentieel ('30-minuten-bereikbaarheid') - o opdracht 2 en 3 hebben flinke overlap, het is van belang deze onderwerpen meer gesplitst te houden; voor duidelijke balans en overzicht en sluit aan bij evaluatierapport, ook specifieke	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. Mbt laatste punt Opdracht 1: tekst is genuanceerd, zie ook punt 3 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>.

	samenwerkingspartners bij dit onderwerp. o IJmond moet rechtstreeks in platform Mobiliteit vertegenwoordigd zijn wegens specifieke samenwerkingspartners, belang van het onderwerp in evaluatierapport, prioriteiten voor IJmond	
3.	IJmond kiest voor – in lijn met evaluatierapport en inbreng IJmond in regiegroep – aanbrengen focus in de veelheid van opgaven; focust op onderwerpen economie, ruimtelijke ordening en mobiliteit, wonen, duurzaamheid en landschap. Voor andere in de agenda geadresseerde onderwerpen gaat IJmond uit van subsidiariteit: deze worden in de eerste plaats in deelregio's of lokaal opgepakt. Indien noodzakelijk in verband met schaalgrootte en grensoverschrijdende gevolgen kunnen deze in MRA worden geadresseerd.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
4.	Leidende principes: • Vindt leidende principes 'toekomstbestendig' en 'evenwichtig' leiden tot minder focus, principes komen nog terug in de opgaven. Dat is dubbel. • Samenwerking zou volgens IJmond het leidende (verticale) principe moeten zijn voor alle inhoudelijke opgaven; gelijkwaardigheid, respect, ieders inbreng meenemen, niet iedereen hoeft het met elkaar eens te zijn, samenwerken is ook discussie kunnen voeren.	De leidende principes geven richting aan de inzet van de MRA-samenwerking en worden vertaald binnen de opdrachten en uitvoeringslijnen, zie ook punt 3 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>.
5.	Mbt evaluatie: • Constateert dat concept-Agenda 2.0 is voorgelegd voordat over aanbevelingen Evaluatierapport is besloten, planning is uitwerking aanbevelingen in feb2020 in de Regiegroep te bespreken. • Nog niet duidelijk is hoe Amsterdam verbindende rol gaat vervullen en hoe governance wordt ingevuld. IJmond ondersteunt uitspraak "samenwerking gaat niet uit van macht, maar van kracht." • Draagvlak en transparantie bij volksvertegenwoordigers is belangrijk, terwijl evaluatierapport stelt dat raden slecht zijn aangehaakt. Als lokale bestuur bevoegdheden behoudt, kan deze ook verantwoordelijkheid dragen richting raden.	Zie ook punt 1 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>, wordt verder ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
6.	Iedere deelnemer zou zich moeten herkennen in gemeenschappelijke koers, IJmond is het eens met behouden polycentrische karakter van de MRA en dat de diversiteit daarin elkaar versterkend is.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.

Deelregio Zaanstreek-Waterland

Strekking reactie	Beantwoording
16. Deelregio Zaanstreek-Waterland	
1. Onderschrijft wenselijkheid ambitieuze agenda en is bereid daaraan een substantiële bijdrage te leveren. Ambitieniveau onveranderlijk hoog. Agenda beslaat nog steeds veel onderwerpen en thema's, echte keuzes zijn nog niet gemaakt dus geen sprake van scherpe focus. Thema's tussen de uitvoeringslijnen zullen in uitwerking (flink) gaan schuren door tegengestelde belangen: flinke uitdaging.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
2. Keuzes voor bestuurlijke en ambtelijke energie; prioriteit ligt voor Zaanstreek-Waterland bij thema's Mobiliteit, Landschap en Wonen.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
3. Vraagt aandacht voor 'inclusieve metropool'. - Onderschrijft 2 leidende principes, maar term 'evenwichtig' meer verbloemend, dan eerder gebruikte term 'inclusieve metropool'. Gaat ervan uit dat niet betekent streven naar kansengelijkheid en ontplooiingskansen voor iedereen daarmee minder belangrijk wordt gevonden. Vindt het een regionale verantwoordelijkheid om te werken aan inclusieve metropool met keuzes tav arbeids-/onderwijsmarkt, wonen, mobiliteit. - Pleit voor meer aandacht voor de problematiek aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Samenwerking over grenzen arbeidsmarktregio's heen en leggen relaties met andere beleidsvelden (mobiliteit, verdeling woningbouw, kansengelijkheid in kwetsbare wijken) is van belang en belangrijke aanvulling op inspanningen gemeenten mbt sociaal domein. Regionaal en lokaal beleid vullen elkaar aan, - MRA sluit met deze agenda ook aan bij landelijke en internationale discussies: monitor brede welvaart van CBS of Sustainable Development Goals. Ondersteunt deze doorontwikkeling van harte.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
4. Bereikbaarheid: - Vraagt aandacht voor verbeteren van het mobiliteitssysteem met snelle fietsroutes en OV-verbindingen tussen Amsterdam-Noord, Zaanstad, Purmerend en Hoorn. - Daarnaast aandacht noodzakelijk voor gebieden die niet worden ontsloten door fietsnetwerk en/of OV. - Forensenverkeer neemt in intensiteit toe waardoor meerdere kernen langer en vaker slecht bereikbaar zijn. Vraagt meer aandacht voor maatwerk mbt mobiliteit en bereikbaarheid en relatie tussen deze onderwerpen, bv duurzame en toekomstbestendige oplossingen knelpunten N247.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, tekst onder opdracht 3 'Wat is er aan de hand?' is aangescherpt met meer aandacht voor het buitengebied.
5. Landschap: - Benadrukt belang behoud en bescherming diversiteit van ons landschap, stelt voor om als een samenhangend vraagstuk op te pakken onder een stevig programma Metropolitaan Landschap dat gemeenschappelijk kader biedt, ook voor lobby en ondersteuning aan deelregio's. Constateert druk op landschap door ecologische ontwikkelingen (klimaatverandering, bodemdaling, stikstofdepositie, energietransitie) als economische groei (ruimteclaims woningbouwopgave, recreatie, bereikbaarheid). - Landschap prioriteit naast verstedelijkingsopgave en het expliciet uitwerken van Landschapsinclusief	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, mbt toerisme is de beschrijving van ontwikkelingen op het gebied van toerisme onder opdracht 2 'Wat is er aan de hand?' aangescherpt om ook de economische component goed aan bod te laten komen.

	Omgevingsbeleid. Het valt op dat toerisme vooral wordt benaderd vanuit oogpunt leefbaarheid, waarschuwt dat economische component niet te veel wordt losgelaten.	
6.	Verstedelijking: - Zaanstreek-Waterland kent 2 Sleutelgebieden: ZaanIJ (transformatieopgave Havenstad, Achtersluispolder, Hembrugterrein en richting Kogerveld) en Purmerend (regionaal knooppunt als essentiële schakel in stedelijke ontwikkeling Purmerend; hangt nauw samen met ov-schaalsprong (transitie naar een duurzaam mobiliteitssysteem). - Kracht van de MRA is voor de hele regio van belang, krapte woningmarkt betreft niet alleen de benoemde sleutelgebieden, maar alle gemeenten Zaanstreek-Waterland. Die zijn op zoek naar mogelijkheden om druk op de woningmarkt en woningkrapte te verlagen; met sociale woningbouw, maar ook woningbouw voor lage- en middeninkomens en vrije vestiging. Wil het gesprek aan om te streven naar meer evenwichtigheid in de metropoolregio.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
7.	Toekomstbestendigheid: - Transities die belangrijk zijn om op MRA-schaal op te pakken: energietransitie, arbeidsmarkt, landschap en wonen. Stevige regie vanuit de MRA is wenselijk, de complexe processen met veel onzekerheid vergen stevige programmatische aanpak. Innovatie en technologische ontwikkelingen moeten hierin meegenomen worden. - NZKG zal belangrijke rol in energievoorziening spelen (batterij van de regio), maar is slechts deel van de oplossing. Adviseert ook naar andere plekken in de regio te kijken, waar we de energietransitie tot uitvoering kunnen brengen. - Agenda biedt veel ruimte aan private partijen om de koers te bepalen, maar gemeenten kunnen mbt de ontwikkeling van warmtenetten publieke rol vervullen. Wil dat MRA rol oppakt om private partijen aan te laten haken om in gezamenlijkheid de energietransitie succesvol tot stand te brengen.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
8.	MRA Agenda voorziet in procesvoorstel voor het formuleren van een visie, maar vindt het passender dat MRA Agenda gebaseerd wordt op deze visie; visie vormt uitgangspunt samenwerking, duidt kernwaarden en dient als kompas voor de uitwerking van de agenda en daar uitvloeiende strategieën, programma's en acties.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, zie ook punt 1 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
9.	Voor succesvolle uitvoering van de Agenda is het essentieel om functie en taakverdeling van Agendacommissie en Regiegroep opnieuw en nader te duiden.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
10.	Betrokkenheid deelregio bij de MRA is groter dan ooit en ZW is ervan overtuigd dat deze nieuwe agenda dit alleen maar zal vergroten. Zowel bestuurlijk als ambtelijk kan de MRA komende tijd veel van ZW verwachten. Vraagt aandacht voor proces van besluitvorming, reactietermijn concept-Agenda te kort om alle raden goed te betrekken bij besluitvorming; vormt een risico voor democratische legitimiteit van de structuur van de MRA en daarbij behorende besluitvorming.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, zie ook punt 2 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
11.	Gemeenten hechten belang aan gezamenlijke reactie als deelregio, wel enkele moties: Oostzaan (2 moties: 19M33 (a,b,c) en 19M35 (d)): a) Kernkwaliteit Landschap: behoud van natuur en landschap is van strategisch belang naast intrinsieke	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. Mbt punt c van Oostzaan: zie ook punt 3 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i>.

	waarde die natuur en biodiversiteit hebben. Verzoekt bij Rijk en EU te bepleiten dat Natura 2000-gebieden in MRA die status behouden. Verzoekt om erkenning van de spanning tussen behoud natuur en landschap, verbeteren toegankelijkheid ervan voor recreatie en toerisme en toenemende druk op landschap door bevolkingsgroei; en dat in goed overleg tot resultaten wordt gekomen die de kernkwaliteit niet aantasten. b) Woningnood: Benadrukt opgave woningbouw voor met name lage of middeninkomens, beperking mogelijkheden van de vele kleine kernen door bescherming natuur en landschap, dus ook aanzienlijk deel van die woningzoekenden aangewezen op stedelijke verdichting in de sleutelgebieden. Wil plan van aanpak voor samenwerking bij volkshuisvesting in de uitwerking van de Agenda. c) Wil dat de MRA raden en staten in positie brengt om lokale autonomie waar te kunnen maken en raden voortdurend mee te nemen in samenwerking op goed geplande momenten zodat zij kaderstellende rol kunnen vervullen. d) Verzoekt om duidelijkheid te geven over hoe ambitie versterken biodiversiteit samengaat met het verplaatsen van recreatie naar gebieden met hoge natuurwaarden, zoals Natura 2000-gebied 't Twiske (zoals aangeven in eerdere stukken MRA). Edam-Volendam (legt prioriteit bij thema's governance, wonen, werken, bereikbaarheid en energietransitie): a) Motie Agenda (104-2019): Aandacht in reactie ZW voor duurzame en toekomstbestendige oplossing voor knelpunten N247 bij Monnickendam en vooral Broek en Waterland om zo bereikbaarheid en ontsluiting oostelijk deel ZW te borgen. b) Motie mbt Evaluatie (104-2019): Roept college op onderstaande aanbevelingen evaluatie met grondige onderbouwing krachtig te verwerpen en kopie van deze motie te verspreiden onder raden deelregio ZW en staten NH met oproep geest van de motie te ondersteunen richting regiegroep en agendacommissie: - o uitvoeringsprogramma's op te stellen met verregaande resultaatafspraken - o Amsterdam krachtige leiderschapsrol te geven - o De Vervoerregio op schaal van de MRA te brengen - o Portefeuillehoudersoverleggen niet langer nodig te vinden - o MRA-Invest als investeringsfonds op- en in te richten	
17. Gemeente Uitgeest (aparte brief, want neemt deel aan andere regionale verbanden/niet aan Zaanstreek-Waterland):		
	1. Herkent zich onvoldoende in karakteristiek Zaanstreek en Waterland, zoals beschreven op pagina 31. Wil dat Uitgeest daar apart wordt gekarakteriseerd.	In overleg met de contactpersoon voor deelregio Zaanstreek-Waterland is de deelregio-beschrijving aangescherpt.
	2. Keuzes: In aanvulling op reactie deelregio ZW: Bestuurlijke prioriteit voor Uitgeest ligt bij thema's mobiliteit, landschap, recreatie en toerisme.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
	3. Bereikbaarheid: in aanvulling op reactie ZW, prioriteit ligt bij verbeteren mobiliteitssysteem met snelle fietsroutes en ov-verbindingen tussen Uitgeest, Zaanstreek-Waterland en Haarlem.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
	4. Landschap: benadrukt de prioriteit van uitvoeringsvraagstukken landschap voor Uitgeest, in aanvulling op reactie ZW. Pleit voor landschap actiever en als samenhangend vraagstuk op te pakken.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.

5.	Toerisme: benadrukt zelfde punt als ZW; constateert dat wordt benaderd vanuit oogpunt leefbaarheid, economische component niet te veel loslaten	mbt toerisme is de beschrijving van ontwikkelingen op het gebied van toerisme onder opdracht 2 'Wat is er aan de hand?' aangescherpt om ook de economische component goed aan bod te laten komen.
6.	Vraagt aandacht voor goede monitoring van de uitvoering van de agenda en het betrekken en informeren van de raden.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, zie ook punt 4 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
18. Gemeente Wormerland		
1.	Onderschrijft concept-agenda met paar aandachtspunten en wensen.	Wordt ter kennisgeving aangenomen
2.	Steunt brief weth. Van Doorninck van Amsterdam waarin meer aandacht gevraagd wordt voor landschap een leefkwaliteit. Heeft behoefte aan landschapsinclusief omgevingsbeleid, dit kan uitgewerkt worden in een 4e opdracht. Als er geen 4e opdracht komt, moeten landschap en leefkwaliteit vaste toetsstenen zijn in integrale afweging binnen de opdrachten. Bepleit dat natuur en landschap niet alleen waarde hebben om toeristische potentie, maar ook wegens intrinsieke ecologische waarde.	Zie punt 5 (<i>toevoegen nieuwe bestuurlijke opdracht leefkwaliteit?</i>) van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
3.	Economisch perspectief staat goed beschreven, brede welvaart. Bepleit durf om grenzen aan de groei te stellen als mens en landschap daar duidelijk om vragen.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
4.	Inwoners en voorkoming van tweedeling mogen nadrukkelijker centraal staan in afwegingen binnen de opdrachten.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
5.	Opdracht 1: - uitvoeringslijn 4; doelen energietransitie vragen hoogste aandacht, terugdringen afval en zwerfafval moet uitdrukkelijk accent krijgen. - uitvoeringslijn 5; bepleit het voorkomen dat Huawei in de plannen wordt betrokken, gelet op machtspositie China.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, zie ook punt 8 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
6.	Opdracht 2: - aandacht voor bodemdaling veenweidegebieden moet worden verbonden aan concreet actiepunt. - wil dat landschapsfonds en compensatie ook onderdeel uitmaakt van Agenda 2.0, voortzetting speerpunt uit de huidige agenda. - uitvoeringslijn 4; woningtekort moet worden opgelost, pleit voor circulaire nieuwbouw; opname nieuwbouw in het grondstoffenkadaster.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. Uitkomst van de verkenning naar het opzetten van een landschapsfonds (actie vorige MRA Agenda) is het opstellen van een investeringsagenda, zoals opgenomen onder uitvoeringslijn Landschap.
7.	Opdracht 3: - Uitvoeringslijn 2, fiets verdient prioriteit, fietsnetwerk belangrijk in landelijke gebieden om fiets aantrekkelijk alternatief te laten zijn. Plannen veel gericht op reizen van en naar Amsterdam en verbindingen binnen de stad. Wil meer aandacht voor mobiliteit binnen de regio's zelf. Fiets is daarin belangrijk. - Wil een actiepunt elektrische auto's en uitbreiding laadpalennetwerk in de uitvoeringslijnen. - Wil actiepunt: 'beperken mobiliteit'	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering. MRA-elektrisch (uitbreiding laadpalennetwerk) is opgenomen onder uitvoeringslijn 3 van opdracht 3. Beperken mobiliteit is onlosmakelijk onderdeel van uitvoeringslijn 1 en 3 onder opdracht 3, maar ook van de Verstedelijkingsstrategie.
8.	Governance: - Vraagt aandacht voor voldoende plek voor geluid kleinere gemeenten in debat, beleid en uitvoering. - Content met passages in agenda waarin democratische legitimiteit vergt dat besluitvorming plaatsvindt in raden en staten en dus dat MRA zelf niet besluitvormend is of gaat worden.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, tekst hoofdstuk 1 onder 'Democratische legitimiteit' is aangescherpt. Zie ook punt 1 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en</i>

	Verantwoordelijkheid MRA is tijdige gecoördineerde voorbereiding van goede voorstellen aan deelnemende raden en staten en gecoördineerde uitvoering van besluiten. Wil dat raden en staten niet allen aangesproken worden op controlerende en faciliterende (budgetrecht) rol, maar ook op kaderstellende rollen. Wil laatste rol ook in agenda terugzien.	<i>vervolg.</i>
	9. Vindt periode wensen en opvattingen te kort voor zo'n belangrijk onderwerp, ziet 7 à 8 weken als fractie van de tijd voor ontwikkeling concept Agenda. Dringt aan op meer ruimte in de planning in het vervolg.	Zie punt 2 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg.</i>
19. Gemeente Zaanstad (brief burgemeester Hamming aan de raad)		
	1. "Het college vraagt in het vervolg aandacht voor een helder proces rondom MRA-documenten. Graag zien wij ook duidelijkheid rondom de governance/organisatie van de MRA alvorens het met elkaar te hebben over de inhoudelijke MRA-Agenda 2.0. Namens u zal het college bij de MRA een voorbehoud maken bij de definitieve MRA Agenda 2.0, omdat wij graag nog met elkaar in gesprek gaan over de MRA Evaluatie."	Zie punt 1 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg.</i>

Deelregio Zuid-Kennemerland

Strekking reactie	Beantwoording
20. Gemeente Bloemendaal	
1. Waardeert concept, mooi document dat richting geeft aan samenwerking.	Wordt ter kennisgeving aangenomen.
2. Vindt het belangrijk dat het behouden en versterken van het landschap is opgenomen in de agenda. Benadrukt uitdaging Bloemendaal om balans te vinden tussen toenemende recreatie en toerisme en behoud en versterking van het landschap.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
3. Mist concrete lijst van uitvoeringsgerichte acties. Jaarlijks werkplan met acties maakt aanpak minder concreet. Stelt voor meerjarige integrale actielijst vanuit mra-programma's op te stellen en deze te voorzien van meetbare resultaten en bestuurlijk trekkersschappen. Monitoring via stoplichtenrapportage.	Zie punt 4 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
21. Gemeente Haarlem	
1. Veel waardering voor concept-Agenda, wel enkele punten ter verbetering	Wordt ter kennisgeving aangenomen.
2. Mist bij klimaatadaptatie concrete doorvertaling naar de uitvoering bij de onderwerpen economie en mobiliteit om de opgave minder vrijblijvend te maken.	Tekst is aangepast, waarbij opgave klimaatadaptatie sterker terugkomt, ook onder opdracht 1 en 3.
3. Roept op tot opstellen meerjarige integrale actielijst vanuit de MRA-programma's en deze te voorzien van meetbare resultaten en trekkersschappen. Actielijst monitoren met stoplichtenrapportage.	Zie punt 4 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
4. Vindt vertaling thema inclusiviteit naar bespreekpunten en uitvoeringslijnen ontbreken en benoemt dat daarmee kans dat voor dit thema acties worden geformuleerd kleiner. Bv afspraken over een evenwichtige spreiding van betaalbare woningen, programma voor voldoende beschikbaarheid van werk voor de onderkant van de arbeidsmarkt, match beschikbaarheid en bereikbaarheid van werk, maatregelen tegen vervoersarmoede en betaalbare energietransitie voor iedereen.	De uitvoeringslijnen worden uitgewerkt in jaarplannen, waarbij ook aangegeven moet worden welke bijdrage ze leveren aan de bestuurlijke opdracht en de overkoepelende ambitie van de MRA Agenda (internationale topregio met hoge leefkwaliteit door te werken aan een toekomstbestendige en evenwichtige metropool). Wordt verder ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
5. Haarlem draagt graag bij aan Programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid, MIRT en andere programma's van platform Mobiliteit. Hoort graag welke rol zij kan spelen in strategie en uitvoering van dit thema, mede ihkv de MRA evaluatie.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, specifiek de betrokkenen bij de uitwerking van de governance aanbevelingen.
6. Mist behoud en versterking van biodiversiteit en natuurwaarden als uitgangspunt en het stimuleren van kringlooplandbouw.	Tekst is aangescherpt, versterken biodiversiteit is onderdeel landschappelijke opgaven en kringlooplandbouw komt in de definitieve MRA Agenda terug bij zowel opdracht 1 als 2.
7. Wil aandacht voor aanleg en onderhoud infrastructuur hoofdfietsroutes onder alle weersomstandigheden om gebruik fiets te stimuleren.	Zie punt 8 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
8. Mist ambitie om actief te zorgen voor een groeiend aandeel duurzame mobiliteit	Groei van het aandeel van duurzame vormen van mobiliteit (openbaar vervoer en fiets) is een van de beoogde effecten van de inzet op opdracht 3, uitvoeringslijn 1, 2 en 3 moeten daaraan bijdragen.
9. Wil dat energietransitie alleen gebeurt met behulp van schone energie, dus geen gebruik houtige biomassa	Zie punt 8 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
10. Mist in deelregio beschrijving constatering dat de bereikbaarheid van de rest van de MRA vanuit de regio	In overleg met de contactpersoon voor deelregio Zuid-Kennemerland is

	(en vice versa) een knelpunt is voor behoud en versterking van de positieve kenmerken van de regio.	de deelregiobeschrijving aangescherpt.
11.	Aangenomen motie bij bespreking in raad: College wordt verzocht zich in te zetten voor lightrailverbinding langs de A9; benodigde vervolgonderzoek afronden in 2020, lobby-document opstellen met belang en toegevoegde waarde verbinding, werken aan brede coalitie voor realisatie.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
22. Gemeente Heemstede		
1.	Eigen focus Heemstede: - Landschappelijke kwaliteit/cultuurhistorie: - inzetten op een goed netwerk aan wandel- en (snel)fietsroutes - balans tussen recreatieve en toeristische ontwikkeling en behoud natuurwaarden Binnenduinrand - Mobiliteit: - behoud Heemstede-Aerdenhout als intercystation en ontwikkeling tot ov-knooppunt - omlegging N201 als auto- snelbus- en snelfietsverbinding - Wonen: - regionale samenwerking tbv knelpunten woningbouw en mobiliteit - woningbouw en mobiliteit gaan samen - woningbouw is gericht op starters, ouderen bij voorkeur in middensegment om zo doorstroom te bevorderen, en op alternatieve woonvormen - Duurzaamheid: - stimuleren en verlagen energieverbruik is eerste stap - ihkv de regionale energie strategie (RES) moet de regio een realistisch bod uitbrengen - met regio inzetten op innovatie op het gebied van warmte, gezien beperkte mogelijkheden elektriciteit op te wekken - Werken: - behoud diversiteit bedrijvigheid, geen grootschalige bedrijvigheid; in Heemsteden moeten wonen en werken gecombineerd kunnen worden.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
2.	Raad benadrukt dat groen, natuur en ruimte voor rust(recreatie)gebied even belangrijk zijn als woon- en werkfuncties. Heemstede vervult voor MRA functie als toegangspoort tot natuurgebieden binnen de Binnenduinrand en van groene, duurzame, historische en recreatieve oase. Verwijzing naar motie welke oproept de Heemsteedse functie als 'groene oase' keer op keer te onderstrepen, te hanteren en te verdedigen.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
3.	College waardeert concept; goed resultaat om van complex geheel aan opgaven helder verhaal te maken met prettige vormgeving. Ziet dat eerdere opmerkingen regio over landschap, wonen en klimaatadaptatie zijn verwerkt in concept.	Wordt ter kennisgeving aangenomen.
4.	Mist concrete lijst van uitvoeringsgerichte acties. Jaarlijks werkplan met acties maakt aanpak minder robuust en consistent. Stelt voor meerjarige integrale actielijst van mra-programma's op te stellen en deze te voorzien van meetbare resultaten en bestuurlijk trekkerschapen. Monitoring via stoplichtenrapportage.	Zie punt 4 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
5.	Vindt vertaling thema inclusiviteit naar besprekingspunten en uitvoeringslijnen ontbreken en benoemt dat daarmee kans dat voor dit thema acties worden geformuleerd kleiner. Bv afspraken over een	De uitvoeringslijnen worden uitgewerkt in jaarplannen, waarbij ook aangegeven moet worden welke bijdrage ze leveren aan de bestuurlijke

	evenwichtige spreiding van betaalbare woningen, programma voor voldoende beschikbaarheid van werk voor de onderkant van de arbeidsmarkt, match beschikbaarheid en bereikbaarheid van werk, maatregelen tegen vervoersarmoede en betaalbare energietransitie voor iedereen.	opdracht en de overkoepelende ambitie van de MRA Agenda (internationale topregio met hoge leefkwaliteit door te werken aan een toekomstbestendige en evenwichtige metropool). Wordt verder ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
23. Gemeente Zandvoort		
	1. Veel waardering, samenhangend verhaal. 2 punten.	Wordt ter kennisgeving aangenomen.
	2. Mist concrete lijst van uitvoeringsgerichte acties. Jaarlijks werkplan met acties maakt aanpak minder robuust en consistent. Stelt voor meerjarige integrale actielijst vanuit mra-programma's op te stellen en deze te voorzien van meetbare resultaten en bestuurlijk trekkersschappen. Monitoring via stoplichtenrapportage. Benadrukt belang raadsleden en bevolking te informeren over wat deelnemers in de MRA doen en bereiken.	Zie punt 4 van de oplegnotitie <i>Reacties op concept-agenda en vervolg</i> .
	3. Zandvoort draagt graag bij aan Programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid, MIRT en andere programma's van platform Mobiliteit. Hoort graag welke rol zij kan spelen in strategie en uitvoering van dit thema, mede i.h.v. de MRA evaluatie. Zandvoort is voorstander van verbreden platform mobiliteit en opschalen vervoerregio naar MRA niveau.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, specifiek de betrokkenen bij de uitwerking van de governance aanbevelingen.
	4. Benoemt dat het dringend gewenst is in 2020 een onafhankelijk onderzoek te starten naar knelpunten in de Oost-West (weg)verbindingen alsmede het functioneren van het gehele mobiliteitssysteem in Zuid-Kennemerland te monitoren in zowel de regio als - in het bijzonder - de bereikbaarheid van de kust. Doel, een integrale aanpak en prioriteitsstelling voor het oplossen van de geconstateerde knelpunten in de bereikbaarheid van de regio met alle modaliteiten zowel voor de dagelijkse woon-werkpendel als voor de (toeristische) bereikbaarheid van de kust.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.

Ontvangen reacties externen

1. Waternet (Peter Smit, lid DB waterschap Amstel, Gooi en Vecht, mede-bestuurlijk trekker programma MRA Klimaatbestendig)		
1.	Klimaatadaptatie staat terecht benoemd als urgente opgave en is onderdeel van 1 van de 2 leidende principes (toekomstbestendige metropool). Urgentie zou echter nadrukkelijker aandacht moeten krijgen, door: - Als onderbouwing van de urgente opgave op te nemen dat investeringen in mobiliteit, wonen en werken teniet gedaan worden als deze worden getroffen worden door extreme weersomstandigheden en overstromingen - Klimaatbestendigheid concreet door te vertalen in de uitvoeringslijnen. Deze doorvertaling is enigszins uitgewerkt in het onderwerp woningbouw, maar mist bij economie en mobiliteit. Hierbij gaat het vooral om de klimaatbestendigheid van vitale en kwetsbare functies, zoals wegen, nutsvoorzieningen en ziekenhuizen.	Tekst is aangepast, waarbij opgave klimaatadaptatie sterker terugkomt, ook onder opdracht 1 en 3.
2.	Denken graag mee, bijvoorbeeld in de vorm van concrete tekstvoorstellen.	
2. Amsterdam Economic Board (Nina Tellegen, directeur)		
1.	Herkent de 4 opdrachten, veel raakvlakken tussen agenda en Board uitdagingen Mobiliteit, Energie, Circulair en Talent.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
2.	Analyseert graag welke rol Board in de uitvoering van MRA-programma's kan nemen. Wil elkaars krachten daarbij optimaal inzetten: - kracht MRA: lokale kennis, democratische legitimiteit, gezamenlijke kracht - kracht Board: flexibiliteit en vooruitstrevend triple helix netwerk	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering, specifiek aan betrokkenen bij de uitwerking van de governance-aanbevelingen.
3.	Denkt graag mee hoe innovatie (nieuwe technologie, AI en Data) in te zetten voor MRA-programma's	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
4.	Ziet belang van gezamenlijke marktkracht van MRA-partijen, bijv rondom inkopen. Gaat graag in gesprek hoe deze niet alleen in te zetten voor circulaire economie, maar ook bijv rondom logistiek en energie.	
5.	Ziet uit naar Invest-MRA en bereidt zich voor om met Invest-MRA samen te werken.	
6.	Blij met aandacht voor energie-infrastructuur, zorgen hierover worden geuit in Boardvergaderingen. betrouwbare energie-infra is belangrijke voorwaarde voor florerende economie. Board werkt aan innovatie en besparing in ICT van dataverkeer tbv reductie CO2-uitstoot en belasting stroomnet.	
7.	Ook de Uitdagingen Digitaal en Gezondheid en programma's TechConnect en Amsterdam Smart City blijft Board rekenen op enthousiaste bijdrage MRA of individuele overheden.	
8.	Inz spreiding economische activiteiten verwijst Board naar het advies 'een gedistribueerd perspectief' van de International Advisory Board (onderdeel Amsterdam Economic Board).	
9.	Board wil haar agendazettende rol versterken, nodigt MRA uit urgente en vaak schurende thema's in te brengen voor gesprek met bedrijven, kennisinstellingen en overheden. Board zet daarbij Boardscenario's, FutureLabs, trendanalyse, internationale blik en kennisportaal Insights in.	
10.	Rekent op 4 overheidsleden van de Board om relatie tussen Board en de MRA-overheden vorm te geven.	

3. ORAM		
	1. Ziet het belang van regionale samenwerking en is voorstander verregaande samenwerking om uitdagingen groei MRA op thema's ruimte, woningbouw, mobiliteit en economie aan te kunnen.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
	2. Samenwerking moet meer zijn dan som der delen, eigenaarschap en slagkracht zijn cruciaal om doorbraken te creëren die nodig zijn.	
	3. Blij met ambitieuze samenwerking, maar veel acties in agenda zijn gericht op ontwikkeling van visie of strategie, ORAM zou graag meer daadkracht zien. Bovendien zouden visies en strategieën moeten fungeren als leidraad voor gemeentelijk beleid.	
	4. Vraagt daarnaast aandacht voor een slagvaardig MRA Bureau met mandaat om te zorgen voor slagkracht.	
	5. Samenbindende visie op regio en samenwerking lijkt goed initiatief. Juicht toe dat meer verbindingen met niet-overheidspartners (waaronder bedrijfsleven) worden gelegd, maar dat gaat verder dan alleen via de Amsterdam Economic Board. Juist ondernemersverenigingen, waarbij vele bedrijven in Amsterdam en MRA zijn aangesloten, zijn in staat om zaken in beweging te brengen.	
	6. Ziet rol voor MRA in verlichten ruimtedruk op Amsterdam, in lijn met conclusie bedrijventerreinenstrategie Amsterdam en rapport ORAM 'werken aan een nieuw Amsterdam'. Amsterdam heeft binnen gemeentegrenzen niet meer genoeg ruimte om plekken om te werken te accommoderen. Amsterdam moet een schaa sprong maken van stad naar metropool. Schaa sprong geldt ook voor mobiliteitsoplossingen van gemeentelijke naar regionale schaal; een nieuw systeem waarbij regionale verbindingen tussen Amsterdam en de metropoolregio drastisch verbeteren,	
4. Regio Alkmaar		
	1. Agenda beschrijft dat MRA is geen eiland is, maar in verbinding met omringende regio's waardoor ontwikkelingen daar effect kunnen hebben op de MRA en andersom.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
	2. Ziet kansen elkaar te versterken met aanpak van in agenda geschetste opgaven. Werkt nu al samen op vlak wonen, mobiliteit (OV-Toekomstbeeld), toerisme, Taskforce 5G. Ziet zichzelf graag terug in nieuwe agenda als onderdeel van de oplossing, als partner in behalen van de doelstellingen voor de regio.	
	3. Focusagenda Regio Alkmaar 2019-2022 - Regio (bijna 300.000 inwoners) bestaat uit 7 gemeenten: Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk en Uitgeest. Scharnierpunt MRA en Noord-Holland-Noord. - Verstevigde regiosamenwerking met focus op 3 thema's: bereikbaarheid, wonen en energie-innovatie. Biedt ook kansen voor de MRA.	
	4. Uit de wil om samen te werken vanuit zelfbewuste, vitale en dynamische regio. Roept op om gesprek over gezamenlijke plannen.	
5. Regio West-Friesland		
	1. Regio West-Friesland (7 gemeenten) maakt als satelliet-regio deel uit van het daily urban system dat de MRA complementeert (forensen, goederen, diensten). Trend van digitalisering en globalisering vereist adaptief handelen en nog meer samenwerken tussen regio's en gemeenten. Wil graag in gesprek over hoe regio West-Friesland kan bijdragen aan de uitdagingen waar de MRA voor staat.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
	2. Kwaliteiten West-Friesland: Ligging aan Markermeer en IJsselmeer, vitale agrarische sector, historische	

	steden, aantrekkelijke landschappen, sterke ondernemersgeest en zeer goed arbeidsethos. Breed scala bedrijvigheid, uitgebreid recreatief en toeristisch aanbod. Met ov 30 minuten van Amsterdam Centraal. Woonklimaat en toeristische potentie worden komende jaren versterkt door aanleg grootste stadsstrand van Nederland in Hoorn. Ambitie: uitgroeien tot een van de aantrekkelijkste regio's van Nederland.	
3.	Pact 7.1: 7 gemeenten, 1 geluid; samen met triple helix. Inzet op economische, sociale en ruimtelijke structuurversterking. Ruimte en flexibiliteit voor ondernemerschap, nieuwe economie en innovatie. Versterken agribusiness, maakindustrie en mkb en aanbieden passend onderwijs. Meer benutten recreatieve potentie kust en steden en rijke cultuurhistorie. Bieden van extra onderscheidende woonmilieus voor alle doelgroepen. Vormgeven aan de energietransitie.	
4.	Regio's buiten MRA spelen niet te onderschatten rol voor agglomeratiekracht en concurrentiepositie MRA. Biedt mogelijkheden om (economische) functies efficiënt aan elkaar te knopen. Concrete voorbeelden om het netwerk te versterken (als 2e ring om Amsterdam, incl ov): • Versterken corridor A7 • Hoornse Lijn • Verdubbeling Houtribdijk Ook met woningbouw kan de regio een bijdrage leveren aan de uitdaging van de MRA; 16.000 woningen waarvan belangrijk deel binnenstedelijk en bij ov-knooppunten.	
5.	Wil graag structureel in gesprek, zowel ambtelijk als bestuurlijk, over verder versterken gezamenlijke agglomeratiekracht.	
6. Veiligheidsregio (Ron Beij)		
1.	De Veiligheidsregio's zijn overheidsinstanties waarvan het bestuur gevormd wordt door de burgemeesters van de betrokken gemeentes.	Wordt ter kennisgeving aangenomen en gedeeld met betrokkenen bij de uitvoering.
2.	Valt op dat de Veiligheidsregio nergens wordt genoemd, terwijl fysieke veiligheid zeker een rol speelt bij de energietransitie, klimaatadaptatie, circulariteit, verstedelijking en mobiliteit. Thema's die nadrukkelijk aan de orde zijn binnen de MRA.	
3.	Graag willen wij betrokken worden bij het netwerk en de discussies binnen de MRA zodat Fysieke Veiligheid een plaats kan krijgen bij de bespreking van de genoemde thema's.	